

Emmi Kaleva

ELÄINAVUSTEINEN TERAPIA AUTISMIKIRJON HÄIRIÖISTEN LASTEN KUNTOUTUKSESSA

Kirjallisuuskatsaus

**Opinnäytetyö
CENTRIA-AMMATTIKORKEAKOULU
Sairaanhoitaja AMK
Marraskuu 2021**

TIIVISTELMÄ OPINNÄYTETYÖSTÄ

Centria-ammattikorkeakoulu	Aika Marraskuu 2021	Tekijä/tekijät Emmi Kaleva
Koulutus Sairaanhoitaja AMK		☒ AMK ☐ YAMK
Työn nimi ELÄINAVUSTEINEN TERAPIA AUTISMIKIRJON HÄIRIÖISTEN LASTEN KUNTOUTUKSESSA. Kirjallisuuskatsaus		
Työn ohjaaja Arja Liisa Ahvenkoski TtM		Sivumäärä 28 + 14
<p>Opinnäytetyössä kuvataan eläinavusteisen terapian merkitystä osana autismikirjon häiriöisten lasten kuntoutusta. Tavoitteena on tuottaa tietoa eläinavusteisen terapian merkityksestä autismikirjon häiriöisten lasten kuntoutuksessa. Tutkimuskysymys on: Millaisia tuloksia eläinavusteisella terapialla on saavutettu autismikirjon häiriöisten lasten kuntoutuksessa?</p> <p>Opinnäytetyö tehtiin kuvailevana kirjallisuuskatsauksena. Aineiston haku tehtiin lokakuussa 2021. Käytettyjä tietokantoja olivat PubMed, Cinahl, Medic, SAGE Journals, Elektra, Science Direct ja Google Scholar. Aineistoksi valittiin 8 tutkimusta. Tutkimukset on julkaistu englannin kielellä vuosina 2016–2021. Aineisto analysoitiin sisällönanalyysillä.</p> <p>Kirjallisuuskatsauksen tulosten perusteella autismikirjon häiriöisten lasten kuntoutuksessa eläinavusteisella terapialla saatiin tuloksia usealla osa-alueella. Eläinavusteista terapiaa saaneilla lapsilla motoriikka ja liikkuminen parantuivat, itsehillintä kasvoi, vuorovaikutustaidot kehittyivät, osallisuus lisääntyi ja itseluottamus lisääntyi. Eläinavusteiseen terapiaan osallistuneet autismikirjon häiriöiset lapset kokivat terapian mielekkäänä ja motivoivana. Kirjallisuuskatsauksen tuloksissa nousi esiin myös eläinavusteisen terapian mahdollisuudet edistää tavoitteellisen terapian onnistumista autismikirjon häiriöisten lasten kohdalla. Tietoperusta ja tutkimustulokset olivat yhdensuuntaisia.</p>		
Asiasanat Autismikirjon häiriö, eläinavusteinen terapia, kuntoutus, lapset		

ABSTRACT

Centria University of Applied Sciences	Date November 2021	Author Emmi Kaleva
Degree programme Degree programme in nursing		
Name of thesis ANIMAL-ASSISTED THERAPY IN REHABILITATION OF THE CHILDREN WITH AUTISM SPECTRUM DISORDER. A Literature review		
Centria supervisor Arja Liisa Ahvenkoski		Pages 28 + 14
<p>The thesis provides a meaning of animal-assisted therapy as part of children with autism spectrum disorder rehabilitation. Purpose of this thesis is produced information for a meaning of animal-assisted therapy children with autism spectrum disorder rehabilitation. Research question is: What kind of results animal-assisted therapy was gained children with autism spectrum disorder rehabilitation.</p> <p>The thesis is implemented a literature review. Data searching was done in October 2021. Used databases were PubMed, Cinahl, Medic, SAGE Journals, Elektra, Science Direct and Google Scholar. Data was chosen 8 studies. Studies were published the years 2016–2021. Data was analysed content analysis.</p> <p>In the literature review results in children with autism spectrum disorder rehabilitation was gotten many parts. Children, who got animal-assisted therapy, motor functions and movement improved, self-control grown, social interaction developed, involvement grown, and self-confidence grown. Children, who got animal-assisted therapy, experienced therapy was meaningful and motivational. Literature review results was come up animal-assisted therapy's possibility advance goal-oriented therapy's success aligned children with autism spectrum disorder. Knowledge base and research results were parallel.</p>		
Key words Animal-assisted therapy, autism spectrum disorder, children, rehabilitation		

TIIVISTELMÄ
ABSTRACT
SISÄLLYS

1 JOHDANTO	1
2 AUTISMIKIRJON HÄIRIÖT	3
3 KUNTOUTUS	6
4 ELÄINAVUSTEINEN TERAPIA	9
4.1 Eläimen luontaiset terapeuttiset ominaisuudet	10
4.2 Eläimen kognitiivisia taitoja lisäävät ominaisuudet	11
5 TUTKIMUKSEN TARKOITUS, TAVOITTEET JA TUTKIMUSKYSYMYKSET	13
6 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN	14
6.1 Lähestymistapa ja menetelmä	14
6.2 Aineiston keruu ja aineiston analyysi	15
7 TULOKSET	19
8 OPINNÄYTETYÖN LUOTETTAVUUS JA ETIIKKA	22
9 POHDINTA	25
9.1 Eläinavusteisen terapian käyttö autismikirjon häiriöisten lasten kuntoutuksessa	25
9.2 Ammatillinen kasvu	27
9.3 Johtopäätökset ja jatkotutkimusaiheet	28
LÄHTEET	29
LÄHTEET	
LIITTEET	

1 JOHDANTO

Autismikirjon häiriö on keskushermoston neurobiologinen kehityshäiriö, jolla on laaja kirjo ja vakavuus (Leppä & Tammimies 2020). Autismikirjon häiriön oireet näkyvät jo lapsen ensivuotena, ja aikainen tunnistaminen on kuntoutumisen kannalta erittäin tärkeää. Autismikirjon häiriön oireet näkyvät sosiaalisen vuorovaikutuksen poikkeavuuksina, kommunikaation poikkeavuuksina ja stereotyyppioina, joita ovat käyttäytymisen ja kiinnostuksenkohteiden rajoittuneisuus, kaavamaisuus ja toistuvuus. Autismikirjon häiriöisillä lapsilla älykkyys vaihtelee ikätasoa alhaisemmasta älykkyudesta hyvinkin älykkääseen. Autismikirjon häiriöön liittyy usein myös muita psykiatrisia häiriöitä, joille tehdään myös diagnostiset tutkimukset. Myös muut mahdolliset häiriöt huomioidaan kuntoutuksessa. (Kumpulainen, Aronen, Ebeling, Laukkanen, Marttunen, Puura ja Sourander 2017, 217–231.)

Kuntoutuksen tavoitteena on lisätä toimintakykyä, sosiaalista integraatiota, selviytymistä ja toimintaedellytyksiä. Lasten kuntoutus on laaja-alaista ja keskittyy erityisesti sosiaalisiin ja psyykkisiin osa-alueisiin. Kuntoutuksen osatekijöitä ovat lapsen tarpeen mukaan psykoterapia, muut terapiat, päivähoido, esiopetus, oppilashuolto, erityisopetus ja sosiaalihuollon palvelut, kuten laitoshuolto, perhehoito, sosiaalityö, kasvatus- ja perheneuvonta ja kotipalvelut. Lasten kuntoutuksessa lapsen ikätasoinen kasvu- ja muutosprosessi huomioidaan yksilöllisesti kuntoutuksen suunnittelussa. Lapselle tavoitellaan kuntoutuksella mahdollisuutta elää elämää sellaisena, kuin lapsi on ja mihin lapsella on mahdollisuuksia ja resursseja. (Moilanen, Räsänen, Tamminen, Almqvist, Piha & Kumpulainen 2004, 439–441.)

Eläinavusteinen terapia on osa asiakkaan hoitoa ja kuntoutusta. Toiminta on tavoitteellista yksilö- tai ryhmäterapiaa. Ohjaaja on sosiaali- ja terveystieteiden ammattilainen. (Ikäheimo 2013, 11.) Eläinavusteiselle terapialle ei ole tarkkaa määritelmää. Kirjallisuudessa on esitetty useampia mahdollisia teorioita, mikä on eläinavusteisen terapian vaikutusmekanismi. Tavallisimmin esitetyt teoriat ovat eläimen luontaisten terapeuttisten ja eläimen kognitiivisia taitoja lisäävien ominaisuuksien hyödyntäminen terapiassa. (Fine 2006, 25–26.)

Opinnäytetyöni tarkoituksena on kuvata eläinavusteista terapiaa autismikirjon häiriöisten lasten kuntoutuksen osana. Opinnäytetyön tavoitteena on tuottaa tietoa eläinavusteisen terapian merkityksestä autismikirjon häiriöisten lasten kuntoutumisessa. Opinnäytetyö on toteutettu

kirjallisuuskatsauksena ja siinä on käytetty aineistona tuoretta tutkimustietoa. Aineiston olen analysoinut induktiivisella sisällönanalyysillä. Lapsella tässä tutkimuksessa tarkoitetaan 2,5–19-vuotiaita.

2 AUTISMIKIRJON HÄIRIÖT

Autismikirjon häiriöt ovat jo lasten varhaisella kehityskaudella ilmeneviä häiriöitä, jotka näkyvät vuorovaikutussuhteissa, kommunikaatiokyvyssä ja toistuvina, joustamattomina ja rajoittuneina toimintoina. Autismikirjon häiriön tausta on usein perinnöllinen. (Vanhala 2018.) Uusimpien arvioiden mukaan perinnöllisyyden osuus on 64–91 %. On huomattu myös muiden psykiatristen diagnoosien lähisuvussa altistavat autismikirjon häiriölle. (Leppä & Tammimies 2020.) Kromosomipoikkeavuuksia ja keskosuutta esiintyy osalla autismikirjon häiriöisistä lapsista. Geenimutaatio on harvinainen syy, eikä sitä ole vielä kovin tarkasti pystytty tutkia. Geenimutaatio peritään toiselta tai molemmilta vanhemmilta, ja autismikirjon häiriön puhkeaminen saattaa olla useamman geenimutaation summa. Vaikka suvussa ei esiinny ennestään autismikirjon häiriöitä, on autismikirjon häiriöisen sisaruksilla kohonnut riski autismikirjon häiriön esiintyvyyteen. (Vanhala 2018.) Geenitestausta suositellaan kansainvälisesti kaikille autismikirjon häiriön diagnoosin saaneille, mutta käytännöt vaihtelevat maan mukaan. Suomessa geenitestausta ei kuulu Käypä hoito -suositukseen. (Leppä & Tammimies 2020.)

Autismikirjon häiriöiden piirteet ilmenevät jo varhaisessa vaiheessa elämän ensimmäisinä vuosina, ja varhaisen kuntoutuksen on huomattu saavan aikaan positiivisia tuloksia. Psykiatrisia tai neuropsykiatrisia oireita ja häiriöitä esiintyy usealla autismikirjon häiriöisellä henkilöllä autismikirjon häiriön lisäksi. Autismikirjon häiriöiden diagnostisten tutkimusten lisäksi tehdään diagnostiset tutkimukset myös mahdollisille muille psykiatrisille oireille ja häiriöille. Autismikirjon häiriöisen henkilön hoito toteutetaan moniammatillisessa työryhmässä henkilön tarpeiden ja diagnoosien pohjalta. Jos kognitiivinen taso on normaali tai lähes normaali, arviolta puolet autismikirjon häiriötä sairastavista kuntoutuu hyvin tai erittäin hyvin. He ovat mukana työelämässä ja selviytyvät arjesta joko täysin itsenäisesti tai hyvin pienillä tukitoimilla. Lapsen ollessa viisivuotias antaa kognitiivinen taso ja puhekielen kehitys merkittävän ennusteen myöhemmän kehityksen suhteen. (Kumpulainen ym. 2017, 217–231.)

Autistinen triad -käsite kattaa kolme pääoiretta. Pääoireet ovat poikkeavuudet sosiaalisessa vuorovaikutuksessa, poikkeavuudet kommunikaatiokyvyssä ja stereotypiat. Sosiaalisen vuorovaikutuksen poikkeavuuksia ovat kyvyttömyys käyttää tarkoituksenmukaisesti eleitä, vartaalon asentoa, kasvojen ilmeitä ja katsekontaktia. Kaverisuhteiden luominen on haastavaa, ja

autismikirjon häiriöinen ei pyri jakamaan spontaanisti omia saavutuksia, kiinnostuksen kohteita ja iloa muiden ihmisten kanssa. Vuorovaikutuksesta puuttuu vastavuoroisuus, ja se näkyy poikkeavana tapana reagoida muiden ihmisten tunteisiin ja käyttäytymiseen. Kommunikaatiokyvyn poikkeuksiin kuuluvat keskusteluun ja kielenkäyttöön liittyvät haasteet, kuten viivästymät, puhumattomuus, puutteellinen reagointi toisen ihmisen kommunikaatioon, omat sanat ja kaavamainen puhe. Ikätasoinen mielikuvitusleikki ja jäljittelyleikki puuttuvat. Stereotyyppisiin kuuluvat kaavamaiset, rajoittuneet ja toistuvat toiminnot sekä kiinnostuksen kohteet, esimerkiksi mielenkiinnonkohteisiin syventyminen täydellisesti, leluilla leikkimisen sijaan niiden yksityiskohtien tutkiminen, rutiinien noudattaminen pakonomaisesti sekä motoriset, toistuvat ja kaavamaiset maneerit, kuten käden liikkeet. (Kumpulainen ym. 2017, 219–220.)

Tavallisimmin lapselle diagnosoidaan lapsuusiän autismi, epätyypillinen autismi tai Aspergerin oireyhtymä. Lapsuusiän autismi diagnosoidaan jo alle kolmevuotiaana, ja se vaikuttaa triadin kaikilla alueilla. Epätyypillinen autismi on oireiltaan tai alkamisikänsä poikkeava. Aspergerin oireyhtymän oireet ovat triadin sosiaalisen vuorovaikutuksen ja stereotyyppisen osaluheen kohdalla lievempiä. (Kumpulainen ym. 2017, 219–220.) Rettin oireyhtymä on vain tytöillä esiintyvä geenimutaatio. Oireet alkavat lapsella 1–1,5 vuoden iässä. Oireina on autismin tyypillisiä oireita, ärtyneisyyttä ja pään ympäröivän kasvun hidastumista. Myöhemmin ilmenevät lihasheikkous, käsien käytön väheneminen ja käsimaneeerit, hengitysoireet sekä epilepsia. Disintegratiivinen häiriö tai Hellerin tauti luokitellaan myös autismikirjon häiriön diagnoosin alle. Se on laaja-alainen kehityshäiriö, joka ilmenee normaalisti tai lähes normaalisti kehittyneillä lapsilla 3–5 vuoden iässä voimakkaana nopeana taantumisena. Oirekuvaan kuuluvat autismikirjon häiriön oireet, ja pahimmillaan kommunikaatiokyky saattaa hävitä kokonaan. (Vanhala 2018.)

Autismikirjon häiriön oireet näkyvät jo alle 12 kuukautta vanhalla vauvalla. Vauva ei ole ikätasoisesti vuorovaikutuksessa eikä kiinnostu ympäristöstä ja ihmisistä tavanomaisesti. Vauva voi alkaa hymyillä ja olla sosiaalisessa vuorovaikutuksessa tavanomaista myöhemmin. Vanhemmat saattavat epäillä vauvan kuulon olevan heikentynyt. Lelut eivät välttämättä kiinnosta vauvaa tai vauva voi olla erittäin kiinnostunut jostain pienestä yksityiskohdasta. Esikouluikäiselle lapselle tyypillistä on muita ihmisiä kohtaan osoitettu vähäinen kiinnostus, empatiakyvyttömyys, viivästykset puheessa ja kommunikaatitaidoissa sekä aistien yli- ja aliherkkyys. Mielenkiinnon kohteet ovat rajoittuneita. Esikouluikäiselle tyypillistä on muutosten vastustami-

nen, joka kouluiässä usein lievenee, mutta voi myös lisääntyä. Kouluiikäisellä vuorovaikutustilanteet lisääntyvät. Aspergerin oireyhtymä diagnosoidaan usein vasta kouluiässä. Kouluiikäisellä voi olla haasteita vastavuoroisen keskustelun käymisessä, ryhmätöiden tekemisessä ja joukkueliikunnassa. Puhe on usein monotonista, ja kouluiikäinen ymmärtää asiat konkreettisesti. Oppiminen tapahtuu tyypillisesti näön avulla. (Kumpulainen ym. 2017, 218–219.)

3 KUNTOUTUS

Kuntoutuksen suunnittelussa huomioidaan yksilön kuntoutuksen tarve ja tavoitteet. Kuntoutuksen onnistuminen edellyttää kuntoutujan omaa aktiivista osallistumista. (Sosiaali- ja terveysministeriö.) Lasten kuntoutuksen tavoitteena on lisätä toimintaedellytyksiä ja -vaihtoehtoja, parantaa toimintakykyä, lisätä sosiaalista integroitumista, auttaa selviytymään ja lisätä elämänlaatua niin yksilön kuin perheenkin osalta. Lasten kuntoutukseen osallistuvat perhe ja moniammatillinen tiimi. Kuntoutus tapahtuu päiväkodin tai koulun ja kodin yhteistyössä jokaisen tahon hoitaessa oman osuutensa. Lasten kohdalla kuntoutuksen tarve muuttuu kehityksen myötä. (Moilanen ym. 2004, 439.)

Lasten kuntoutus toteutetaan ensisijaisesti avohoidossa. Osastohoito voi olla tarpeen mukaan päiväsairaalahoidoa, tutkimusjakso osastolla, kriisihoitoa tai kuntouttava osastohoitojakso. (Kumpulainen ym. 2017, 673.) Lasten kuntouttava osastohoitojakso toteutetaan intervallihoitona. Intervallihoitoa käytetään lapsilla, joilla on pitkään jatkunutta vakavaa psyykkistä oireilua. Lapsella on avohoidossa tarvittavat kuntouttavat tukitoimet ja avohoitoon laadittu hoito- ja kuntoutussuunnitelma. Intervallijaksolle tehdään oma hoito- ja kuntoutussuunnitelma intervallihoitojakson tavoitteiden mukaan. Intervallijaksolla voidaan tehdä lääkitysmuutoksia, harjoitella kohdennetusti jotain tiettyä taitoa tai kohdistaa hoito tiettyyn ongelmaan. Intervallijaksoja lapsella voi olla esimerkiksi muutama viikko kerrallaan pari kertaa vuodessa. (Kumpulainen ym. 2017, 671.)

Lapsen kohdalla kuntoutuksella tavoitellaan sellaista elämää, jota lapsi pystyy omien mahdollisuuksien ja resurssien sallimissa rajoissa elämään. Kuntoutuksella pyritään löytämään lapselle oma paikka yhteiskunnassa ja ehkäisemään haittoja, joita lapsen ongelma ja häiriö aiheuttavat. Lasten kuntoutuksessa on omat erityispiirteensä, jotka huomioidaan kuntoutuksen suunnittelussa. Laaja-alaista kasvua, kehitystä ja sosiaalista integraatiota tuetaan usein pitkäjänteisen ja pitkäkestoisen kuntoutuksen avulla. Lapsen yksilöllisyys huomioidaan fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta näkökulmasta. Eri kehityskausina painotus muuttuu lapsen tarpeen mukaan. Kuntoutuksen on tarkoitus tukea lasta itsenäistymään ikätasoisesti. Lasten kohdalla vanhemmat otetaan mukaan kuntoutukseen yhteistyökumppaneina. Hoito- ja kuntoutussuunnitelma tehdään yhdessä muiden tahojen kanssa, eikä vain lastenpsykiatrialla.

Muita tahoja ovat esimerkiksi sosiaalihuolto, koulutoimi, yksityisen ja kolmannen sektorin tarjoamat mielenterveyskuntoutusta tarjoavat toimijat. (Moilanen ym. 2004, 439–442.)

Neuropsykiatrista kuntoutusta käytetään lapsilla, joilla on neuropsykiatrinen häiriö. Neuropsykiatrisen kuntoutuksen aloitus vaatii tarkan kliinisen neuropsykologisen tutkimuksen. Kuntoutuksella kartoitetaan alueet, jotka lapsella ja nuorella ovat vahvoja, sekä alueet, joissa häiriö ilmenee. Aivovamma, aivosairaus, neurologinen kehityshäiriö, neurologinen häiriö ja puutteellisista kokemuksista kehittynyt heikentynyt kognitiivinen toiminta ovat neuropsykiatrista kuntoutusta tarvitsevia häiriöitä. Haasteet lapsen elämässä voivat ilmetä esimerkiksi keskittymisessä, tarkkaavaisuudessa, kielessä, hienomotoriikassa ja visuaalisessa hahmottamisessa. Neuropsykiatrinen kuntoutus parantaa taitoja, joita kuntoutujalla on ennen vammaa ollut, jotka pyrkivät edistämään toipumista ja kehitystä sekä luovat uusia toimintastrategioita ja taitoja. (Moilanen ym. 2004, 442–443.)

Lasten toiminnallisessa terapiassa korostuu mielekkyys. Lapsi motivoituu välittömästi saadusta mielihyvästä ja innostuu toiminnasta, josta saa välitöntä iloa. Vahvistavuus on energiatason normaalitilaan palauttava kokemus. Avainasemassa ovat riittävät lepo ja uni sekä toiminnallisuus. Tehottomuuteen auttaa lepo ja levon jälkeen asiat alkavat sujua. Liialliseen aktiivisuuteen auttaa toiminnallisuus, kuten esimerkiksi urheiluasuoritus. (Linnossuo 2003, 15–21.) Sosiaalihuollon sosiaalipalveluiden, päivähoidon, erityispäivähoidon, oppilashuollon ja erityisopetuksen lisäksi lasten kuntoutuksessa hyödynnetään psykoterapiaa ja muita terapia muotoja. Lasten kuntoutusta Kela-korvataan vaikeavammaisen lääkinnällisenä kuntoutuksena ja harkinnanvaraisena kuntoutuksena. (Moilanen ym. 2004, 440.)

Autismikirjon häiriöisten lasten kuntoutus suunnitellaan vastaamaan tarpeita kokonaisvaltaisesti ja kuntoutus pyritään aloittamaan mahdollisimman varhain parempien tulosten aikaansaamiseksi. Hoidon suunnitteluun osallistuvat vanhemmat ja eri alojen ammattilaiset. Autismikirjon häiriöisen lapsen kuntoutuksessa huomioidaan erityisesti sosiaalisten taitojen, tunteiden tulkinnan ja vuorovaikutustaitojen kehittyminen, oman kehon hahmotus, aistimusten säätely ja toiminnanohjaus. Kuntoutus tapahtuu autismikirjon häiriöisen lapsen arkiympäristössä kotona, päiväkodissa ja koulussa. Lisäksi kuntoutusta voidaan toteuttaa yksilö- tai ryhmäterapiana, esimerkiksi puhe- tai toimintaterapiana. Toiminnallisuus parantaa keskittymiskykyä ja oppimista tukevat erilaiset aistiärsykkeet. Tavallisesti autismikirjon häiriöisen lapsen oppiminen tapahtuu muuten kuin kuuntelemalla, esimerkiksi kuvien avulla. Autismikirjon häiriöinen

lapsi usein tarvitsee aikuisen apua kaverisuhteiden muodostamisessa sosiaalisen kanssakäymisen tukemisen muodossa. (Kumpulainen ym. 2017, 228–229.)

4 ELÄINAVUSTEINEN TERAPIA

Suomessa eläinavusteisuus on uusi työskentelymuoto ja käsitteet ovat vasta vakiintumassa. Useat kansainväliset eläinavusteisen työskentelyn järjestöt ovat tehneet jo vuosikymmeniä töitä eläinavusteisesti, ja kansainvälisesti käsitteet ovat jo vakiintuneet. Eläinavusteinen työskentely jaetaan kansainvälisesti kolmeen kategoriaan: eläinavusteinen toiminta, eläinavusteinen terapia ja eläinavusteinen (erityis)opetus. Eläinavusteinen toiminta on usein vapaaehtoisuustoimintaa. Se ei edellytä sosiaali- ja terveysalan ammattitutkintoa vaan pelkästään perehtymistä eläinavusteiseen toimintaan. Eläinavusteinen toiminta ei ole tavoitteellista, ja sen tarkoituksena on toimia motivoivana, kasvatuksellisenä ja mielihyvää tuottavana palveluna. (Ikäheimo 2013, 10–11.)

Eläinavusteinen terapia edellyttää palveluntarjoajalta sosiaali- ja terveysalan tai kasvatustieteiden koulutuksen sekä lisäkoulutuksena palveluntarjoajalla on eläinavusteisen alan täydennyskoulutus. Toiminta on tavoitteellista ja osa asiakkaan hoito- ja kuntoutussuunnitelmaa. Eläinavusteinen (erityis)opetus on eläinavusteista toimintaa tai eläinavusteista terapiaa opettajan koulutuksesta riippuen. Jos opettajalla ei ole eläinavusteisen terapian täydennyskoulutusta, mutta eläimet ovat opetuksessa mukana, on kyseessä eläinavusteinen toiminta. Jos opettajalla on lisäksi eläinavusteisen terapian täydennyskoulutus ja eläimet ovat osa opetusta, on se eläinavusteista terapiaa. (Ikäheimo 2013, 10–11.)

Eläinavusteinen työskentely ei ole tällä hetkellä riittävän yhtenäistä, että sillä olisi yleisesti hyväksytty teoreettinen kehys ihmisen ja eläimen terapeuttisen suhteen selittämiseksi. Terapeuttista suhdetta on selitetty monella tavalla, ja se jakaantuu pääsääntöisesti kahteen teoriaan. Eläin nähdään kuntoutusta edistävänä luontaisten ominaisuuksiensa vuoksi. Toisen teorian mukaan eläin nähdään elävänä olentona, jonka luontaisilla ominaisuuksilla pyritään vaikuttamaan ihmisen itsetuntoa vahvistavasti ja käyttäytymistä muokkaavana. Eläinavusteisen työskentelyn kirjallisuudessa esitellään yleisimmin käytettyjä teorioita, miksi eläimen ja ihmisen suhde on terapeuttinen. (Fine 2006, 25–26.) Eläinavusteisessa työskentelyssä on hyödynnetty Suomessa koiria, kissoja, hevosia, laamoja ja alpakoita. Myös kanoja ja aaseja on hyödynnetty Suomessa jonkin verran. Lisäksi eläinavusteisessa työskentelyssä on hyödynnetty sikoja, lampaista, vuohia ja lehmiä. (Ikäheimo 2013, 64–125.)

4.1 Eläimen luontaiset terapeuttiset ominaisuudet

Eläimen luonnolliset terapeuttiset ominaisuudet tulevat esiin eläimen ollessa osa toimintaa. Luonnollisilla terapeuttisilla ominaisuuksilla tarkoitetaan eläimen läsnäoloa ja lajinmukaista käyttäytymistä. Tutkimuksissa on havaittu, että eläimet vähentävät ahdistuneisuutta ja saavat ihmisen tuntemaan itsensä rauhallisemmaksi. Eläimillä on sosiaalisuutta lisäävä vaikutus. Eläinavusteisessa työskentelyssä eläimet tarjoavat omalla käyttäytymisellään neutraalin puheenaiheen, joka lisää keskustelua. Eläinten keskustelua lisäävä vaikutus nopeuttaa sosiaalisten suhteiden syntyä. Eläimen terapeuttista vaikutusta selitetään myös kiintymys- ja vuorovaikutussuhteella ihmisen ja eläimen välillä. (Fine 2006, 26–30.)

Lapsen normaaliin kehitykseen kuuluu kiintymyssuhteen kehittyminen. Kiintymyssuhde alkaa muodostua jo ensimmäisistä elinpäivistä alkaen lapsen hoitajaa kohtaan. Lapselle turvallisuuden tunnetta tuo hoitajan läheisyys, ja lapsi oppii käyttämään keinoja, joilla saa hoitajan lähelleen. Toistuvien tapahtumien pohjalta lapsi muodostaa työmalleja, joiden avulla olettaa hoi-vaajan suhtautuvan omaan käytökseensä. Jos hoitajan käytös on ailahtelevaa, ei lapsi opi muodostamaan työmalleja. Erilaiset kiintymyssuhteet jaetaan neljään kiintymysstrategiaan, jotka ovat turvallinen kiintymyssuhde, välttelevä kiintymyssuhde, ristiriitainen kiintymyssuhde ja organisoitumaton kiintymyssuhde. (Ikäheimo 2013, 40–42.)

Turvallisen kiintymyssuhteen edellytyksiä ovat lapsen tunteisiin eläytyminen ja vastavuoroinen suhde. Silloin lapsi oppii käyttämään vuorovaikutussuhteissaan järkeä ja tunnetta. Jos tunteissa mukana eläminen jää vähälle ja lapsi oppii, että vahvat tunnereaktiot saavat hoitajan välttelemään lasta, tulee kiintymyssuhteesta välttelevä kiintymyssuhde. Välttelevässä kiintymyssuhteessa reagointi on järkiperaista ja lapsi pyrkii järjen perusteella miellyttämään muita ihmisiä. Vaikeiden tunteiden kanssa välttelevästi kiintynyt ihminen voi kokea neuvottomuutta. Ristiriitaisessa kiintymyssuhteessa hoitajan käytös on ollut lasta kohtaan epä johdonmukaista ja ailahtelevaa. Lapsi oppii silloin saamaan huomiota manipuloimalla, voimakkailla tunnereaktioilla ja arvaamattomalla käytöksellä. (Ikäheimo 2013, 41–42.)

Ristiriitaisesti kiintynyt odottaa muiden käyttäytyvän häntä miellyttävällä tavalla. Ristiriitainen kiintymyssuhde on riski persoonallisuuden häiriöiden kehityksen kannalta. Organisoitumaton kiintymyssuhdetta ei voi kuvata mallina tai strategiana, se on lähinnä umpikuja. Lapsi pyrkii löytämään tavan toimia hoitajan kanssa, joka voi olla avoimen vihamielinen sekä

pelokas ja pelottava vuorotellen. Organisoitumattomaan kiintymyssuhteeseen liittyy usein lapsen hoidon laiminlyöntiä ja seksuaalista- tai fyysistä väkivaltaa. (Ikäheimo 2013, 42.)

Lemmikki on vuorovaikutussuhteessa omistajan kanssa. Eläin ei puhu, mutta reagoi ihmisen äänensävyyn, tunteisiin ja eleisiin. Omistajansa eläin tunnistaa äänestä, hajusta tai näön avulla. Lemmikkieläin reagoi omistajan liikkeisiin ja sanoihin. Omistaja voi helliä lemmikkiään ja eläimelle voi kertoa omat salaisuudet ilman pelkoa niiden päätyemisestä muiden ihmisten korviin. Erilaisten lemmikkien ympärille on usein kehittynyt harrastajayhteisöjä, jotka lisäävät sosiaalisia kontakteja ihmisen elämässä. Lemmikin omistaja tai lemmikin omistavan perheen jäsenet muodostavat omanlaisensa kiintymyssuhteen lemmikkiin. (Ikäheimo 2013, 37–38.)

Lapsi saattaa olla kaltoinkohtelun seurauksena niin lukossa huonojen muistojen vuoksi, että suhtautuu ihmisiin hyvin varautuneesti. Lapsen omat traumat saattavat nousta vahvasti pintaan lapsen huomatessa toisen ihmisen voivan pahoin henkisesti. Lapsi saattaa jopa suhtautua aggressiivisesti. Eläinten on huomattu olevan elementti, joka edistää psyykkistä tervehtymistä. Lapsen saattaa olla helpompi kiintyä eläimeen, luoda luottamussuhdetta aluksi eläimeen ja näyttää hellät tunteet eläimelle. Eläin osoittaa kiintymystään lasta kohtaan ja näin tukee lapsen itsetunnon kehitystä sekä lapsen myönteistä ja merkityksellistä käsitystä itsestään. Lapsi voi alussa tarvita ohjausta eläimen oikeaan käsittelyyn, koska saattaa kohdistaa omakokemaansa kaltoinkohtelua eläimeen. (Ikäheimo 2013, 42–43.)

4.2 Eläimen kognitiivisia taitoja lisäävät ominaisuudet

Eläinavusteinen työskentely, jossa eläin nähdään kognitiivisia taitoja lisäävänä, on yleinen etenkin hevosia hyödyntävässä eläinavusteisessa työskentelyssä. Keskeistä on, että ihminen näkee itsensä pahana ihmisenä, joka käyttäytyy huonosti ja kokee myös ympäristön ajattelevan samalla tavalla. Tavoitteena kognitiivis pohjaisessa eläinavusteisessa työskentelyssä onkin, että ihminen näkee itsensä ja maailman uudella, positiivisemmalla tavalla ja oppii uusia taitoja oman käyttäytymisen tueksi. Tässä mallissa nähdään, että ihmisen ja eläimen välille muodostuu molemminpuolinen vuorovaikutussuhde, joka edesauttaa tätä muutosta. Muutos tapahtuu esimerkiksi itsetunnon, itseluottamuksen ja itsekontrollin kohenemisen avulla. Oppiminen ja muutos tapahtuvat matkimalla ja havainnoimalla sekä mielikuvituksen avulla. Eläin antaa rehellistä palautetta ihmisen vuorovaikutustaidoista. (Fine 2006, 31–32.) Eläinavusteisessa terapiassa opittuja taitoja pyritään siirtämään asiakkaan arkielämään (Fine 2006, 67).

Rooliteoria keskittyy myös kognitiivisten taitojen karttumiseen. Ympäristö muokkaa ihmisen roolia asettamalla uusia olettamuksia, kuinka ihmisen tulisi käyttäytyä uudessa roolissaan. Rooli voi aiheuttaa positiivisen tai negatiivisen muutoksen ihmisessä. Eläinavusteinen interventio pyrkii saamaan asiakkaan poistumaan vanhasta roolistaan ja käyttäytymismalleistaan, jotka saattavat olla negatiivisia, ja asettamaan asiakkaan uuteen rooliin positiivisen käytöksen odotuksen. Uusi rooli on esimerkiksi eläimen hoitaja, jolla on vastuu eläimen hyvinvoinnista. Suurimmassa osassa eläinavusteisia työskentelytapoja toteutuu rooliteorian malli. (Fine 2006, 33.)

5 TUTKIMUKSEN TARKOITUS, TAVOITTEET JA TUTKIMUSKYSYMYS

Opinnäytetyöni tarkoituksena on kuvata eläinavusteisen terapian merkitystä osana autismikirjon häiriöisten lasten kuntoutuksessa. Opinnäytetyön tavoitteena on tuottaa tietoa eläinavusteisen terapian merkityksestä autismikirjon häiriöisten lasten kuntoutumisessa. Lapsella tässä työssä tarkoitetaan 2,5–19-vuotiaita.

Tutkimuskysymys on:

1. Millaisia tuloksia eläinavusteisella terapialla on saavutettu autismikirjon häiriöisten lasten kuntoutuksessa?

6 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN

Tässä luvussa kuvaan opinnäytetyön lähestymistapaa, menetelmää, aineiston keruuta ja aineiston analyysiä.

6.1 Lähestymistapa ja menetelmä

Opinnäytetyöni toteutukseen valitsin kuvailevan kirjallisuuskatsauksen menetelmän. Kirjallisuuskatsaus on itsenäinen tutkimusmenetelmä, ja lisäksi se laaditaan myös kvalitatiivisten ja kvantitatiivisten tutkimusten osaksi tutkimusten teoriapohjana (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2018, 91–97). Kirjallisuuskatsaus hyödyntää olennaisia aikakauslehtiä, tutkimusselesteitä ja muita keskeisiä julkaisuja. Kirjallisuuskatsaus näyttää, miten valittua aihetta on tutkittu aikaisemmin. Lukija pystyy lähdeluettelon perustella tutustumaan alkuperäisiin lähteisiin ja arvioimaan kirjallisuuskatsauksessa analysoitujen tutkimusten käyttöä. Lukija arvioi tämän perusteella, onko kirjallisuuskatsauksen tekijä onnistunut rakentamaan uutta tietoa aikaisempien tutkimusten pohjalta. (Hirsjärvi, Remes ja Sajavaara 1997, 117.) Kirjallisuuskatsaus hyödyntää mahdollisimman uutta tutkittua tietoa. Hoitotyö kehittyy jatkuvasti nopeaan tahtiin ja uutta tutkimustietoa on saatavilla. (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2018, 93.) Yleisimmin käytetty kirjallisuuskatsauksen perustyyppi on kuvaileva kirjallisuuskatsaus. Kuvaileva kirjallisuuskatsaus jaetaan kahteen erilaiseen orientaation, jotka ovat kuvaileva kirjallisuuskatsaus ja integroiva kirjallisuuskatsaus. (Salminen 2011, 6–7.)

Hoitotyön kirjallisuuskatsauksissa kuvaileva kirjallisuuskatsaus on käytetyin menetelmä. Kuvailevan kirjallisuuskatsauksen tavoitteena on yhdistää ja koota tietoa yhteen. (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2018, 94.) Kuvaileva kirjallisuuskatsaus hyödyntää viimeaikaisen tai aikaisemmin tehdyn tutkimuksen tuloksia. Kuvailevassa kirjallisuuskatsauksessa voidaan käyttää tutkimuksia, joissa on sama tutkimusaihe, mutta eri näkökulma. Tutkimuskysymys saa olla laaja-alainen. Katsauksen heikkoutena on materiaalien luotettavuus ja valikoitavuus. Tyypillisesti kuvailevaa kirjallisuuskatsausta tehdessä valitaan aineistoksi tieteellisiä tutkimuksia. (Stolt, Axelin & Suhonen 2016, 9.) Kirjallisuuskatsaukseen valitaan mukaan myös kansainvälistä tutkimustietoa ja verrataan kansainvälistä tutkimustietoa suomalaiseen hoitotyöhön (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2018, 95).

6.2 Aineiston keruu ja aineiston analyysi

Internetin välityksellä tietoa on kaikkien saatavilla ajasta, paikasta ja asemasta huolimatta. Tietoa haettaessa täytyy muistaa kriittinen lukutaito, mistä tietoa kannattaa hakea ja arvioida sen luotettavuutta. (Elomaa & Mikkola 2008, 26.) Tiedon ollessa helposti saatavilla ja sen määrän ollessa suuri nousee keskeiseen asemaan tiedontarpeen tarkka määrittely. Ennen hakua määritellään käsitteet ja mietitään, millä eri käsitteillä tietoa samasta aiheesta voidaan hakea. (Mäkinen 2005, 63–64.) Tiedonhakuja varten loin perushakulausekkeen. Perushakulausekkeessa hyödynsin tietokantojen tunnistamia AND- ja OR-operaattoreita. Perushakulausekkeessa käytin opinnäytetyön aiheeseen liittyviä hakusanoja ja käänsin ne myös englanniksi. OR-operaattorilla yhdistin samankaltaiset hakusanat ja englanninkieliset käännökset suomenkielisiin. AND-operaattorilla lisäsin perushakulausekkeet toisiinsa. (Stolt ym. 2016, 37–41.)

Hakusanalauseke suositellaan luomaan tekstinkäsittelyohjelmalla, jotta samaa hakusanalauseketta tulee käytettyä kaikissa tietokannoissa, joista haetaan kirjallisuuskatsaukseen tietoa (Stolt ym. 2016, 41). Hyvä suunnittelu mahdollistaa onnistuneen tiedonhaun. Tiedonhaku ei ole riittävän kattavaa, jos käytetään pelkästään hakukonetta tiedonhaussa. Hoitotyön tietokannat kokoavat saataville näyttöön perustuvia tiedonlähteitä. (Elomaa & Mikkola 2008, 35–36.) Tiedonhaussa hyödynsin tietokantoja, joista löytyy hoitotyön tutkimuksia. Tietokannoista valitsin MEDLINE (PubMed)-, Medic- ja Cinahl-tietokannat hyödynnettäviksi. Haussa hyödynsin myös Google Scholaria, josta en kuitenkaan suomenkielisellä haulla löytänyt mukaanottokriteereiden mukaisia hakutuloksia. Englanninkielinen haku tuotti yli 1500 hakutulosta ja niin suurta määrää hakutuloksia en pystynyt käymään läpi. SAGE Journals -tietokannasta en myöskään löytänyt mukaanottokriteereiden mukaisia hakutuloksia. Tiedonhakuja tukemaan varasin ajan informaattikolle.

Opinnäytetyön tavoitteiden ja tutkimuskysymysten asettamisen jälkeen aineistoa varten mietitään mukaanotto- ja poissulkukriteerit. Kriteerit määritellään tutkimuskysymyksen pohjalta. Liian kapean tutkimuskysymyksen vuoksi hyödyllistä kirjallisuutta saattaa poissulkeutua. Liian laajoilla kriteereillä kirjallisuutta löytyy liikaa yhdisteltäväksi ja vertailtavaksi.

(Stolt ym. 2016, 56–58.) Kirjallisuuskatsauksen aineistoksi valitsin suomen- tai englanninkielisiä lähteitä. Muut kielet poissuljin. Valitsin aineistoa, josta oli saatavilla koko teksti. Poissuljin

ennen vuotta 2016 tehdyt tutkimukset ja otin mukaan vain vuoden 2016 jälkeen julkaistut tutkimukset. Aineistoksi hyväksyin ammattikorkeakoulutasoa korkeamman asteen julkaisut ja ammattikorkeakoulutasoiset julkaisut poissuljin. Valitsin vain tutkimuskysymykseen vastaavat tutkimukset ja poissuljin ne, jotka eivät vastanneet tutkimuskysymykseen. Valitsemani mukaanotto- ja poissulkukriteerit ovat nähtävissä taulukossa 1 (TAULUKKO 1).

TAULUKKO 1. Mukaanotto- ja poissulkukriteerit

Mukaanottokriteerit	Poissulkukriteerit
Kielenä suomi tai englanti	Kielenä muu kuin suomi tai englanti
Koko teksti on saatavilla	Koko tekstiä ei ole saatavilla
Julkaistu vuoden 2016 jälkeen	Julkaistu ennen vuotta 2016
Ammattikorkeakoulutasoa korkeamman koulutusasteen julkaisu	Ammattikorkeakoulutason julkaisut ja alemman asteen julkaisut
Vastaa tutkimuskysymykseen	Ei vastaa tutkimuskysymykseen

Tiedonhaun aloitin MEDLINE:n PubMed -tietokannasta. Ensimmäisessä haussa käytin hakusanoja autism, child, rehabilitation ja animal-assisted therapy. Haulla löytyi yksi tulos, joten päätin muokata hakusanoja. Toisen haun tein hakusanoilla autism, child ja animal-assisted therapy. Rajasin haun koskemaan julkaisuja, joista on saatavilla koko teksti ja julkaisu-vuosi on viimeiset viisi vuotta. Sain hakutuloksia yhdeksän. Hakutuloksista valitsin kaikki mukaan otsikon perusteella. Seuraavaksi luin jokaisen tutkimuksen tiivistelmät. Tiivistelmien perusteella poissuljin poissulkukriteerien perusteella kaksi tutkimusta. Poissuljin tutkimukset, jotka eivät vastanneet tutkimuskysymykseen. PubMed-tietokannasta valitsin aineistoksi seitsemän tutkimusta.

Seuraavan haun tein Cinahl-tietokantaan. Hakusanoina käytin autism, child, rehabilitation ja animal-assisted therapy. Hakusanoilla ei löytynyt yhtäkään tutkimusta, joten kokeilin toisessa haussa hakusanoja autism, child ja animal-assisted therapy. Tulokset rajasin koskemaan akateemisia julkaisuja, koko tekstejä ja vuosina 2016–2021 julkaistuja tutkimuksia. Hakutuloksia sain 11. Otsikkojen perusteella otin lähempään tarkasteluun viisi julkaisua. Poissuljin julkaisut poissulkukriteerien ja tiivistelmien perusteella. Tutkimuksista yksi ei vastannut

tutkimuskysymykseen, yksi olikin julkaistu 2015, ja kahden tutkimuksen huomasin olevan samoja, kuin PubMed-tietokantaan tehdyllä tiedonhaulla löysin. Cinahl-tietokannasta valitsin yhden tutkimuksen.

Medic-tietokantaan tein haun hakusanoilla eläinavusteinen terapia ja autismi. Hakutuloksia sain kaksi, jotka poissuljin poissulkukriteerien mukaan julkaisuvuoden ollessa aikaisempi kuin 2016. SAGE Journals -tietokantaan tein haun hakusanoilla autism, child, rehabilitation ja animal-assisted activity. Haun rajasin koskemaan 2016–2021 julkaistuja tutkimusartikkeleita. Otsikoiden perusteella valitsin yhden artikkelin tarkempaan tarkasteluun, mutta tiivistelmän perusteella se ei vastannut tutkimuskysymykseen. Elektra-tietokantaan tein haun sanoilla autis-mikirjon häiriö, lapsi, lapset, kuntoutus ja eläinavusteinen terapia. Hakutuloksia en saanut. Kokeilin hakea myös autis-mikirjon häiriö -hakusanalla, jolloin sain tuloksia yhden. Tämä ei vastannut mukaanottokriteereitä vuoden perusteella eikä otsikon perusteella vastannut tutkimuskysymykseen. Science Direct -tietokannasta hain hakusanoilla autism, child, rehabilitation ja animal-assisted therapy. Rajasin haun koskemaan 2016–2021 julkaistuja tutkimusartikkeleita, jotka liittyvät lääketieteeseen ja hammaslääketieteeseen sekä psykologiaan. Otsikon perusteella luin yhden tutkimuksen tiivistelmän ja huomasin sen olevan sama, kuin PubMed-tietokannasta olin jo löytänyt.

Google Scholarista hain hakusanoilla autis-mikirjon häiriö, lapsi, lapset, kuntoutus ja eläinavusteinen terapia. Tuloksia sain 18. Otsikkojen perusteella valitsin tarkempaan tarkasteluun neljä tutkimusta. Tiivistelmien perusteella en valinnut näistä yhtäkään aineistoksi, koska mukaanottokriteerit eivät täytyneet. Kaksi tutkimusta oli kirjallisuuskatsauksia, yksi ammattikorkeakoulutasoinen ja yhdessä kohderyhmänä eivät olleet lapset. Google Scholaariin tein toisen haun hakusanoilla autism, child, rehabilitation ja animal-assisted therapy. Rajasin haun koskemaan vuosina 2016–2021 julkaistua sisältöä. Hakutuloksia sain 1540 kappaletta. Käytännön syistä en pystynyt alkaa noin montaa hakutulosta karsia.

Kirjallisuuskatsauksessa aineisto käsitellään vaiheissa. Käsittelyvaiheissa on kolme päävaihetta, jotka ovat käsittelymenetelmän valinta, valitun aineiston esittely ja valitun aineiston tulosten esittely. (Stolt ym. 2016, 80.) Aineistosta esitellään menetelmälliset tiedot. Menetelmällisiä tietoja ovat esimerkiksi alkuperäistutkimuksen lähestymistavat, tiedonantajat ja aineis-

tonkeruumenetelmät. Aineistoa esiteltäessä voi hyödyntää erilaisia kaavioita, kuvioita ja taulukoita. (Stolt ym. 2016, 83–85.) Opinnäytetyössäni hyödynsin aineiston esittelyssä taulukkoa (LIITE 1).

Sisällönanalyysi on perinteinen tapa analysoida aineistoa. Sisällönanalyysi tiivistää käytetyn aineiston. Tavoitteena on esittää tutkittava ilmiö laajasti ja tiivistetysti. Sisällönanalyysille ei ole tarkkaa kuvausta. Tutkija joutuu itse löytää tavan tehdä sisällönanalyysi. Sisällönanalyysin etuja on sensitiivisyys ja joustavuus. Joustavuus on myös sisällönanalyysin haasteita. Muita haasteita ovat säännöttömyys ja kuvitelma sisällönanalyysin yksinkertaisuudesta. Jos sisällönanalyysin tulos on hyvin yksinkertainen, saattaa se olla keskeneräinen. Analyysi toteutetaan induktiivisesti tai deduktiivisesti. Induktiivinen sisällönanalyysi on aineistolähtöinen ja deduktiivinen sisällönanalyysi on teorialähtöinen. (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2018, 165–167.) Opinnäytetyössäni käytin aineistolähtöistä induktiivista sisällönanalyysiä.

Sisällönanalyysi koostuu työvaiheista, joita ovat analyysiyksikön valinta, aineistoon tutustuminen, aineiston pelkistäminen, aineiston luokittelu, aineiston tulkinta ja sisällönanalyysin luotettavuuden arviointi. Vaiheet eivät välttämättä etene järjestyksessä. (Janhonen & Nikkonen 2001, 24.) Tavoitteena on luoda teoreettinen kokonaisuus, johon aikaisemmat tutkimukset eivät vaikuta. (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2018, 167). Pelkistäminen tarkoittaa aineistosta tutkimuskysymykseen vastaavien sanojen ja lauseiden poimimista. Pelkistetty aineisto ryhmitellään erilaisuuksien ja yhtäläisyyksien perusteella luokiksi, jotka nimitetään. (Janhonen & Nikkonen 2011, 26–28.) Koodauksessa hyödynnetään tunnuksia (Helakorpi 1999, 57). Abstrahointivaiheessa muodostetut alaluokat yhdistetään edelleen yläluokiksi (Janhonen & Nikkonen 2011, 29).

Opinnäytetyössäni aloitin sisällönanalyysin pelkistämällä sisällön. Pelkistetty sisältö on nähtävillä liitteissä (LIITE 2). Pelkistetty sisältö koostuu sanoista ja lauseista, jotka vastasivat tutkimuskysymykseeni. Lähteeni olivat englanninkielisiä, joten käänsin sanat ja lauseet, sekä tarvittaessa pelkistin käännettyt sanat ja lauseet vielä tiiviimpään muotoon. Tiivistetyt sanat ja sanaparit kirjoitin paperilapuille, jotka koodasin värikkäillä tusseilla lähteen mukaan. Paperilapuilla olevat sanat ja sanaparit ryhmittelin samankaltaisuuden ja erilaisuuden mukaan. Koodasin syntyneet ryhmät värikkäillä tusseilla alaotsikoiden alle ja edelleen yläotsikoiden alle. Sisällön ryhmittely ja abstrahointi ovat nähtävillä liitteissä (LIITE 2).

7 TULOKSET

Kirjallisuuskatsauksen tulosten perusteella autismikirjon häiriöisten lasten kuntoutuksessa eläinavusteisella terapialla saatiin tuloksia usealla osa-alueella. Eläinavusteista terapiaa saaneilla lapsilla motoriikka ja liikkuminen parantuivat, itsehillintä kasvoi, vuorovaikutustaidot kehittyivät, osallisuus lisääntyi ja itseluottamus lisääntyi. Eläinavusteiseen terapiaan osallistuneet autismikirjon häiriöiset lapset kokivat terapian mielekkäänä ja motivoivana. Kirjallisuuskatsauksen tuloksissa nousi esiin myös eläinavusteisen terapian mahdollisuudet edistää tavoitteellisen terapian onnistumista autismikirjon häiriöisten lasten kohdalla.

Positiivisia muutoksia motoriikassa ja liikkumisessa huomattiin kolmessa tutkimuksessa. Nuntaneen ja Daraneen (2019) tutkimuksessa tuloksia saatiin moottoroidun norsuavusteisen terapian avulla asennonhallinnassa ja erityisesti tasapaino korostui tuloksissa. Moottoroidulla norsuavusteisella terapialla saatiin tuloksia myös liikkumisessa, joka parani fyysisen toiminnan avulla. Griffionen, van der Steenin, Verheggenin, Enders-Slegersin ja Coxin (2019) tutkimuksessa huomattiin tuloksia liikkeiden synkronoinnissa terapiakoiran kanssa. Heidän tutkimuksensa johdannossa viitattiin lähdekirjallisuuteen, jossa oli havaittu kahdenkeskeisen liikkeiden synkronoinnin helpottavan lasten sosiaalista, emotionaalista ja kognitiivista kasvua. Yapin, Scheinbergin ja Williamsin (2016) tutkimuksessa useiden eri erikoisalojen ammattilaiset raportoivat eläinavusteisen terapian auttavan lapsia, joilla on cp-vamma, autismikirjon häiriö tai synnynnäinen aivovamma, fyysisissä haasteissa.

Eläinavusteisella terapialla saatiin positiivisia tuloksia autismikirjon häiriöisten lasten itsehillinnässä. Griffionen ym. (2019) sekä Yapin ym (2016) tutkimuksissa raportoitiin eläinavusteisen terapian auttaneen positiivisesti autismikirjon häiriöisten lasten käytösongelmiin. Zhaon, Chenin, Youn Wangin ja Zhangin (2021) tutkimuksessa ratsastusterapian havaittiin parantaneen autismikirjon häiriöisten lasten itsehillintää merkittävästi. Parantuneesta autismikirjon häiriöisten lasten tunteiden säätelystä tehtiin havaintoja Hillin, Zivianin, Driscollin, Teohin, Chuan ja Cawdell-Smithin (2020) sekä Griffionen ym. (2019) tutkimuksissa.

Vuorovaikutustaidoissa havaittiin positiivisia tuloksia kommunikaatiotaitojen ja vuorovaikutustaitojen osa-alueella. Griffionen ym. (2019) tutkimuksessa eläinavusteisen terapian huomattiin

tiin vaikuttaneen positiivisesti autismikirjon häiriöisten lasten kommunikaation. Heidän tutkimuksessansa huomattiin myös autismikirjon häiriöisten lasten kokevan kommunikaation helpompana eläimen kanssa kuin ihmisten. Zhaon ym. (2021) ratsastusterapiaa koskevassa tutkimuksessa kommunikaatio parani merkittävästi autismikirjon häiriöisillä lapsilla. Ávila-Álvarezin, Alonso-Bidegainin, De-Rosende-Celeiron, Vizcaíno-Celan, Larrañeta-Alcalden ja Torres-Tobión (2020) tutkimuksessa positiivisia muutoksia havaittiin suurella osalla autismikirjon häiriöisten lasten kommunikaatiotaidoissa ja suurimmat muutokset havaittiin autismikirjon häiriöisten lasten kehonkielen käytössä sosiaalisessa vuorovaikutuksessa.

Autismikirjon häiriöisten lasten kuntoutuksessa saatiin aikaan positiivisia tuloksia osallisuuden lisääntymisessä. Griffionen ym. (2019) sekä Ávila-Álvarezin ym. (2020) tutkimuksissa saavutettiin positiivisia tuloksia sosiaalisessa vuorovaikutuksessa autismikirjon häiriöisillä lapsilla koira-avusteisen terapian avulla. Zhaon ym. (2021) tutkimuksessa ratsastusterapian avulla saavutettiin positiivisia tuloksia autismikirjon häiriöisten lasten sosiaalisessa kanssakäymisessä. Moottoroitu norsuavusteinen terapia auttoi autismikirjon häiriöisiä lapsia olemaan tietoisempia ympäristöstään ja tehosti heidän osallistumistansa aktiviteetteihin Nuntaneen ja Daraneen (2019) tutkimuksessa. Myös Londonin, Mackenzien, Lovarinin, Dicksonin ja Alvarez-Camposin (2020) tutkimuksen tuloksissa raportoitiin yhteisöllisen osallistumisen lisääntyneen. Autismikirjon häiriöisten lasten osallisuuden lisääntyminen näkyi myös Hillin, Zivianin ja Dricollin (2020) tutkimuksessa. Heidän tutkimuksensa tuloksissa raportoitiin lasten halun osallistua terapiaan kasvaneen. Terapiassa vaikean aiheen normalisoiminen koiran avulla helpotti lasten osallistumista vaikeisiin tehtäviin Hillin, Zivianin ja Dricollin (2020) tutkimuksen tulosten mukaan.

Itseluottamuksen havaittiin lisääntyneen itsetunnon parantumisena ja itsenäisen toiminnan lisääntymisenä. Griffionen ym. (2019) tutkimuksen tuloksista kävi ilmi, että eläinavusteinen terapia vaikutti positiivisesti autismikirjon häiriöisten lasten itsetuntoon. Hillin, Zivianin ja Dricollin (2020) tutkimuksessa itseluottamuksen lisääntymisestä raportoitiin parantuneena itsetuntona ja eläinavusteinen terapia tuki autismikirjon häiriöisten lasten itsenäistymistä. Hillin, Zivianin, Driscollin, Teohin, Chuan ja Cawdell-Smithin (2020) tutkimuksessa autismikirjon häiriöisten lasten huomattiin lisänneen kotiharjoittelua. Kotiharjoittelu lisääntyi, koska autismikirjon häiriöiset lapset halusivat seuraavalla terapiakerralla näyttää kotona oppimansa taidot terapiakoiralleen.

Eläinavusteinen terapia edistää tavoitteellisen terapian mahdollisuuksia. Autismikirjon häiriöisten lasten keskittyminen terapian aikana lisääntyi. Hill, Ziviani, Driscoll, Teoh, Chua ja Cawdell-Smith (2020) havaitsivat tehtäviin käytetyn ajan lisääntyneen. Terapiaan keskittyminen taas tuloksia Hillin, Zivianin ja Dricollin (2020) tutkimuksen tulosten mukaan. Hill, Ziviani, Driscoll, Teoh, Chua ja Cawdell-Smith (2020) raportoivat terapian tavoitteiden saavuttamisessa positiivisen muutoksen ja eläinavusteisen terapian tulosten ylläpitämisen havaittiin olevan helpompaa autismikirjon häiriöisten lasten kohdalla kuin tavallisen toimintaterapian tulosten ylläpitämisen. Autismikirjon häiriöisten lasten terapiaan sitoutumisen havaittiin lisääntyneen Londonin ym. (2020) tutkimuksessa. Hillin, Zivianin ja Dricollin (2020) tutkimuksen tuloksissa raportoitiin autismikirjon häiriöisten lasten rauhoittuvan terapiakoiran läsnäolon avulla ja terapiakoira vähensi autismikirjon häiriöisten lasten vaikeisiin tehtäviin liittyvää ahdistusta.

Autismikirjon häiriöiset lapset kokivat eläinavusteisen terapian mielekkäänä ja motivoivana. Londonin ym. (2020) sekä Hillin, Zivianin ja Dricollin (2020) tutkimuksissa autismikirjon häiriöisten lasten havaittiin kokevan eläinavusteisen terapian mielekkäänä, nautinnollisena ja mukavana. Nuntaneen ja Daraneen (2019) tutkimuksessa mielekkyyttä lisäsivät autismikirjon häiriöisten lasten ikätoverit. Nuntaneen ja Daraneen (2019) tutkimuksessa moottoroitu norsuavusteinen terapia toteutettiin ryhmämuotoisena. Londonin ym. (2020) tutkimuksessa raportoitiin autismikirjon häiriöisten lasten motivaation kasvaneen eläinavusteisessa terapiassa. Hillin, Zivianin ja Dricollin (2020) tutkimuksessa autismikirjon häiriöiset lapset olivat kiinnostuneista eläinavusteisesta terapiasta. Heidän tutkimuksessansa huomattiin terapiakoiran nopeuttavan terapiaan motivoitumista ja motivaation kasvavan terapiaa kohtaan terapiakoiran avulla.

8 OPINNÄYTETYÖN LUOTETTAVUUS JA ETIIKKA

Tutkimuksen tekijän on tunnettava keskeisimmät eettiset periaatteet, ja niitä on hyvä harjoitella jo ensimmäisestä tutkimuksesta lähtien. Ihmisillä on erilaisia käsityksiä oikeasta ja väärästä, joten tutkimuksen tekoon liittyen on hyväksytty yleiset tutkimuseettiset periaatteet. Suomessa on julkisia elimiä, esimerkiksi opetusministeriö, joka valvoo tutkimusten asianmukaisuutta ja eettisyyttä. (Hirsijärvi ym. 1997, 23.) Centria ammattikorkeakoulun opinnäytetyö- ja kirjoitusohjeessa edellytetään Tutkimuseettisen neuvottelukunnan eli TENKin Hyvän tieteellisen käytännön periaatteiden tuntemista ja niiden käyttöä kaikissa opinnoissa. Ainoastaan hyviä tieteellisiä käytäntöjä noudattava tutkimus voi olla hyväksyttävä eettisesti, luotettava ja tuloksiltaan uskottava. Lainsäädäntö asettaa rajat tutkimuksille ja tutkijayhteisö soveltaa lakeja tutkimusorganisaation laatujärjestelmän mukaisesti. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2012, 6.)

Hyvä tieteellinen käytäntö koostuu seitsemästä pääkohdasta. Tutkimuksen teko edellyttää tutkijalta rehellisyyttä, huolellisuutta ja tarkkuutta jokaisessa työvaiheessa. Tutkimuksen teossa käytetään avointa ja vastuullista tiedeviestintää ja tutkimusta tehdessä käytetään eettisesti kestäviä menetelmiä tiedonhaussa, tutkimuksen teossa ja arvioinnissa. Työssään tutkija kunnioittaa lähdejulkaisuiden tekijöitä viittaamalla lähteisiin asianmukaisesti. Etukäteen tutkimus suunnitellaan ja tutkimuksella kerätyt tietoaineistot tallennetaan tieteellisen tiedon vaatimusten mukaisella tavalla. Tutkimusta varten hankitaan tutkimuslupa ja tarvittaessa eettisyys ennakoarvioidaan. Ennen tutkimuksen aloittamista osapuolet sopivat vastuualueet, joita voidaan tarkentaa tutkimuksen edetessä. Jos tutkimuksella on rahoituslähde tai olennainen sidonnaisuus, tulee siitä ilmoittaa asianosaisille ja raportoida julkaistessa tutkimuksen tuloksia. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2021, 6.)

Plagioiminen on toisen ihmisen kirjoittaman tekstin luvaton kopioimista. Toisen kirjoittamaa tekstiä voidaan lainata, mutta lainaamisen yhteydessä täytyy hallita lähteiden oikeaa käyttöä. Myös toisen idean käyttäminen on plagioimista. Tekstin kirjoittajalla katsotaan olevan tekijänoikeus omaan tekstiin. Myös lainsäädäntö säätelee tekijänoikeuksia ja tekijänoikeuksien rikkominen on rangaistava teko. Plagiointi voidaan tunnistaa siihen tarkoitettulla tietokoneohjelmalla. Tieteellisessä toiminnassa vilppi on sepittämistä, havaintojen vääristelyä, luvaton lainaamista ja anastamista. Sepitetty havainnot tutkittavasta aiheesta ovat tutkijan tekaisemia.

Tutkimusta tehdessä tiedonhaku kuvataan tarkasti ja sepittäminen on ilman näitä kuvattuja menetelmiä käyttämättä saatua tietoa. Havaintojen vääristelyä on kerätyn tiedon huomioimatta jättäminen ja havaintojen muokkaaminen tarkoituksella alkuperäisestä. Luvatonta lainaamista on esittää omanaan toisen tekemää työtä tai sen osia. Anastaminen on luottamuksellisesti tutkijalle esitettyjen tietojen, kuten tutkimusidean, -suunnitelman tai -havaintojen, käyttämistä omissa nimissä tai oikeudetonta esittämistä. (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2018, 173–176.)

Opinnäytetyötäni tehdessä tutustuin keskeisiin eettisiin periaatteisiin. Kouluni opinnäytetyön ohjeistuksen mukaan tutustuin Tutkimuseettisen neuvottelukunnan TENKin Hyvän tieteellisen käytännön periaatteisiin. Hyvän tieteellisen käytännön periaatteita Centria-ammattikorkeakoulu edellyttää noudattamaan kaikissa opinnoissa, joten ne olivat jo ennestään tuttuja. Pyrin opinnäytetyötäni tehdessä parhaani mukaan rehellisyyteen, huolellisuuteen, tarkkuuteen, avoimuuteen, vastuulliseen tiedeviestintään ja toteuttamaan opinnäytetyöni jokaisen vaiheen eettisesti kestäväällä tavalla. Tutkimuslupaa en tarvinnut, koska opinnäytetyöni on kirjallisuuskatsaus. Opinnäytetyössäni olen ainoana tekijänä, joten olen ottanut vastuun kaikista valinnoistani. Rahoituslähdeä opinnäytetyölläni ei ole.

Opinnäytetyössäni kunnioitin alkuperäisiä kirjoittajia, ja käytin lähdeviitteitä sekä opinnäytetyössäni on lähdeluettelo nähtävissä. Kirjallisuuskatsauksen luotettavuuden lisäämiseksi esittelin käyttämäni aineiston. Esittelystä aineistosta esitellään kirjoittaja ja julkaisuajankohta. Muut esiteltävät asiat riippuvat tutkimuskysymyksestä. Aineiston laajuudesta riippuen sanallisesti tai laajassa aineistossa prosentteina. (Stolt ym. 2016, 83–85.) Opinnäytetyöhöni valitsemani aineisto ei ollut erityisen laaja, joten esittelin aineiston sanallisesti hyödyntäen taulukkoa tiedon jäsentelyssä.

Saturaatiolla tarkoitetaan tiedon kokoamista niin kauan, ettei uutta tietoa enää saada tutkittavasta ilmiöstä. Teoreettisen näkökulman muodostamiseksi tietoa täytyy olla riittävästi, jotta havainnot ovat luotettavia. (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2018, 110.) Saturaatio olisi selkeämmin täyttynyt laajemman aineiston avulla. Päädyin jättämään Google Scholar -haku-koneeseen tehdyn haun opinnäytetyön aineistossa huomioimatta, opinnäytetyön valmistumiseen tähänneen aikataulullisen rajoitteen vuoksi, sillä hakutulosten määrä oli yli 1500 tutkimusta. Ajallisesti minun olisi ollut mahdotonta alkaa käydä niitä läpi. Tämän seurauksena mahdollisesti jokin tutkimuskysymykseeni vastaava tutkimus saattoi jäädä hyödyntämättä.

Tieteelliseen toimintaan kuulumatonta vilppiä pyrin välttämään opinnäytetyössäni. Olen kuvannut tiedonhaun ja saamani tiedot olen saanut tiedonhaun pohjalta. Raportoin tutkimusten tulokset sellaisina, kuin ne ovat alkuperäisissä tutkimuksissa. Centria-ammattikorkeakoulu tarkastaa kaikki valmistuneet opinnäytetyöt plagioinnin tunnistamiseen tarkoitetulla tietokoneohjelmalla. Hoitotiedettä koskevissa tutkimuksissa huomioidaan erityisesti asiakkaan ja potilaan oikeudet. Opinnäytetyöni ollessa kirjallisuuskatsaus, joten en ollut kontaktissa asiakkaisiin ja potilaisiin lainkaan.

9 POHDINTA

Tässä luvussa pohdin kirjallisuuskatsauksessa saamiani tuloksia ja ammatillista kasvuani opinnäytetyöprosessin myötä.

9.1 Eläinavusteisen terapian käyttö autismikirjon häiriöisten lasten kuntoutuksessa

Tietoperustassa autismikirjon häiriöisten lasten kohdalla fyysiset haasteet eivät korostuneet erityisesti oireissa ja kuntoutustarpeessa. Tässä kirjallisuuskatsauksessa todettiin eläinavusteisella terapialla saatavan positiivisia muutoksia motoriikassa ja liikkumisessa. Stereotyyppiisiin oireisiin kuuluvat kaavamaiset käsien liikkeet (Kumpulainen ym. 2017, 219–220). Rettin oireyhtymään kuuluvat keskeisinä oireina lihasheikkous, käsimaneerit ja käsien käytön väheneminen (Vanhala 2018). Lisäksi autismikirjon häiriöisellä lapsella saattaa olla autismikirjon häiriön lisäksi muita kuntoutusta vaativia diagnooseja, joihin autismikirjon häiriöinen lapsi saattaa tarvita liikkeiden ja motoriikan parantumista.

Eläinavusteisella toimintaterapialla saatiin tuloksia itsehillinnässä käytösongelmien vähene misenä ja tunteiden säätelyn sekä itsehillinnän parantumisena. Tietoperustassa autismikirjon häiriön oirekuvassa mainittiin hankaluudet tunteiden tulkinnassa ja tarve kaavamaisiin rutiinimaisiin toimintoihin. Pakonomaisten rutiinien muuttuessa autismikirjon häiriöiset lapset voivat oireilla muutosvastarinnalla. (Kumpulainen ym. 2017, 219–220.) Autismikirjon häiriöisellä lapsella voi olla myös aistien yli- tai aliherkkyyttä ja muita psykiatrisia diagnooseja, jotka voivat näkyä käytöshäiriöinä ja itsehillinnän puutteena lapsen sietokyvyn ylittyessä. Esimerkiksi ADHD-diagnoosin on Suomessa saanut yli 40 % autismikirjon häiriöisistä lapsista (Sumia, Leppämäki, Voutilainen, Moilanen ja Tani 2016). Autismikirjon häiriöisten lasten kuntoutuksessa tunteiden tulkinta ja aistimusten säätely ovat lähdekirjallisuuden mukaan yksi keskeisimpiä osa-alueita.

Vuorovaikutustaidoissa havaittiin positiivinen muutos. Vuorovaikutustaidot ovatkin yksi autismikirjon häiriön keskeisimmistä oireista. Tietoperustasta käy ilmi, että autismikirjon häiriöisillä lapsilla on haasteita vuorovaikutuksessa vastavuoroisuuden puuttuessa vuorovaikutuksesta toisten ihmisten kanssa sekä toisen ihmisen tunteisiin ja käyttäytymiseen reagoimisen olevan

poikkeavaa. Autismikirjon häiriöisellä lapsella kommunikaatio saattaa olla poikkeavaa ja ilmetä viivästyneenä puheena, puhumattomuutena, puutteellisena vastavuoroisena kommunikaationa ja poikkeavana puhetapana. (Kumpulainen ym. 2017, 219–220.) Myös tietoperustan kirjallisuudessa autismikirjon häiriöisten lasten kuntoutuksessa painotetaan vuorovaikutustaitojen kehittymisen tukemista autismikirjon häiriöisten lasten kohdalla (Kumpulainen ym. 2017, 228–229).

Pääoireisiin lukeutuvaan sosiaalisen vuorovaikutuksen haasteisiin eläinavusteisella terapialla saatiin myös tuloksia osallisuuden lisääntyessä eläinavusteisen terapian avulla. Tietoperustassa on kuvattu autismikirjon häiriöisillä lapsilla sosiaalisen vuorovaikutuksen haasteiden näkyvän kyvyttömyytenä käyttää eleitä, ilmeitä, vartalon asentoa ja katsekontaktia (Kumpulainen ym. 2017, 219–220). Lähdekirjallisuudessa korostui lasten kuntoutuksen osalta sosiaalinen integraatio ja erityisesti autismikirjon häiriöisten lasten kohdalla, koska heillä on usein haasteita muodostaa kaverisuhteita sosiaalisen vuorovaikutuksen poikkeavuuden vuoksi (Moilanen ym. 2004, 439–442; Kumpulainen ym. 2017, 228–229). Kirjallisuuskatsauksen tutkimuksissa raportoitiin sosiaalisten taitojen kehityksestä ja autismikirjon häiriöisten lasten yhteisöllisen osallistumisen, halun osallistua ja osallistumisen aktiviteetteihin kasvaneen tutkimusten aikana.

Lasten kuntoutuksen yhtenä tavoitteena on tukea lapsen itsenäisyyden kehittymistä ikätasoisesti ja eläinavusteisella terapialla saatiin kirjallisuuskatsauksessa käytettyjen tutkimusten perusteella tuloksia lisääntyneenä itseluottamuksena (Moilanen ym. 2004, 439–442). Lisääntynyt itseluottamus näkyi itsetunnon kohoamisena ja itsenäistymisenä. Uskon itseluottamuksen lisääntymisen olevan tärkeä osa-alue lapsen kehityksessä ja oman paikan löytämisessä yhteiskunnasta, etenkin autismikirjon häiriöisten ja muiden psyykkisesti sairaiden lasten osalla, kun lapsella on pysyviä poikkeavuuksia sairaudestaan johtuen.

Eläinavusteinen terapia edisti tavoitteellisen terapian mahdollisuuksia lisäämällä keskittymistä terapiassa ja lisäämällä sitoutumista terapiaan. Terapiaeläin rauhoitti autismikirjon häiriöisiä lapsia ja autismikirjon häiriöiset lapset kokivat terapian mielekkäänä. Tietoperustan kirjallisuudessa lasten kuntoutuksessa toiminnallisuus paransi keskittymiskykyä. Päätelisin, että eläinavusteisen terapian toiminnallisuus voisi olla yksi syy, miksi keskittyminen ja sitoutuminen terapiaan lisääntyivät. Lähdekirjallisuudessa korostettiin myös toiminnan mielekkyyttä sekä välitöntä mielihyvää, koska lapset hakevat toiminnasta välitöntä mielihyvää. (Linnossuo

2003, 15–21.) Uskon eläinavusteisen terapian mielekkyyden lisäävän tuloksellisuutta. Ajattelisin, etteivät nämä tutkimusten tulokset tavoitteellisuuden ja motivoitumisen osalta koske pelkästään autismikirjon häiriöisiä lapsia vaan kaikkia lapsia, joilla on tarve kuntoutukselle.

Eläinavusteisessa terapiassa eläimen luonnolliset ominaisuudet vaikuttavat ihmiseen rauhoittaen ja lisäämällä sosiaalisuutta. Lapselle eläin voi korvata aikaisempia puutteellisia kiintymyssuhteita. (Fine 2006, 26–30; Ikäheimo 2013, 41–42.) Eläimen avulla lapsi voi opetella uusia kognitiivisia taitoja ja käyttäytymismalleja (Fine 2006, 31–32.). Eläinavusteinen terapia vastaa näin ollen autismikirjon häiriöisten lasten kuntoutuksen tarpeeseen. Kirjallisuuskatsauksessa käytettyjen tutkimusten mukaan eläinavusteisella terapialla saavutettiin tuloksia autismikirjon häiriöisten lasten kuntoutuksessa osa-alueilla, joihin eläinavusteisen terapian toivotaan vaikuttavan. Näillä osa-alueilla autismikirjon häiriöisillä lapsilla esiintyi myös kuntoutuksen tarvetta (Kumpulainen ym. 2017, 228–229).

9.2 Ammatillinen kasvu

Opinnäytetyöni aiheen osalta tiesin alusta asti, että haluan sisällyttää eläinavusteisuuden ja mielenterveystyön aiheeseen. Ennen aiheen lopullista päätöstä tein hakuja selvittääkseni, mistä aiheesta löytyisi riittävästi tietoa. Haasteena oli eläinavusteisten interventioiden laajat käsitteet ja käyttötarkoitukset. Kansainvälisiä yhteisesti käytettyjä käsitteitä ei ole ja lisäksi käytettäviä eläimiä on paljon. Esimerkiksi opinnäytetyössäni hevosia koskevia tutkimuksia oli vain yksi. Epäilen tähän olevan syynä hakusanana käytetty 'eläinavusteinen' ja hevosiin liittyviä olisi löytynyt enemmän 'hevosavusteinen' -hakusanalla.

Opinnäytetyöprosessi oli haastava. Opinnäytetyön tekemisen aloitin syyskuussa 2021 ja opinnäytetyö oli valmis arvioitavaksi marraskuussa 2021. Samaan aikaan olin töissä, joten töiden ja opinnäytetyön aikataulujen yhteensovittaminen oli rankkaa. Valitsin kirjallisuuskatsauksen ajan rajallisuuden vuoksi, koska sitä pystyin tehdä kellonaikaan katsomatta. Opinnäytetyöprosessin aikana sain tukea ohjaavalta opettajaltani. Ohjaavan opettajan apu oli suureksi hyödyksi, jos en opinnäytetyöni kanssa osannut edetä oikealla tavalla, ja myös ohjaavan opettajan kanssa sovittu aikataulu auttoi opinnäytetyön aikataulun hahmottamisessa. Myös puolisoni ja esimieheni ovat olleet tukenani opinnäytetyöprosessin aikana.

Opinnäytetyötä tehdessä olen perehtynyt autismikirjon häiriöön, kuntoutukseen ja eläinavusteisiin interventioihin. Opinnäytetyötä tehdessä tutustuin myös eläinavusteiseen toimintaan, jotta osaisin eritellä eläinavusteisen toiminnan ja eläinavusteisen terapian toisistaan. Olen opinut tieteellisen kirjoittamisen teoriaa ja toteuttamaan sitä myös käytännössä opinnäytetyötäni tehdessä. Opin hakemaan tieteellistä tietoa ja käyttämään lähdekritiikkiä. Tieteellisen tiedon hakua hyödynnän varmasti jatkossa myös työelämässä.

9.3 Johtopäätökset ja jatkotutkimusaiheet

Oma odotukseni eläinavusteisen terapian suhteen oli tutkimustuloksia vastaava. Autismikirjon häiriön oirekuvassa korostuvat vaikeudet sosiaalisessa vuorovaikutuksessa ja kommunikaatiossa sekä stereotypiat. Eläimen näen hyvänä vuorovaikutustaitojen opettajana, ja ryhmämuotoisessa terapiassa pääsee taitoja kokeilemaan myös ikätovereiden kanssa. Eläimen kanssa muuttuvat tilanteet voisivat tuoda joustoa stereotyyppiseen käytökseen. Omaan kantani vaikuttaa varmasti myös oma positiivinen suhtautumiseni eläimiin. Tutkimuksista pois suljettiin lapsia, jotka ovat allergisia eläimille tai pelkäävät eläimiä. Ajattelisin, että tämä saattaa näkyä motivaation kasvuna terapiaa kohtaan ja terapian mielekkäänä kokemisen korostamisessa, sillä tutkimuksiin osallistuneet lapset eivät olleet allergisia. Allergisen tai pelokkaan lapsen kohdalla tutkimustulos tuskin olisi yhtä positiivinen. Eläinavusteisen toiminnan ajattelin lisäävän myös hyvinvointia sen toteutuessa ulkona, vaikka tätä seikkaa ei tutkimuksissa huomioitukaan.

Jatkotutkimusaiheena olisi mielenkiintoista kuulla, vaikuttaako eläinavusteinen terapia muuttuvassa ympäristössä stereotyyppiseen kaavamaisuuteen ja rutiineista joustamattomuuteen. Lähteissäni ei ollut aiheesta yhtäkään tutkimusta, joka olisi tehty Suomessa. Suomalaisia tutkimuksia aiheesta olisi mielenkiintoista lukea tulevaisuudessa eläinavusteisen terapian yleistyessä Suomessa. Opinnäytetyöni kohderyhmäksi valikoituivat lapset, koska lapsista oli tutkimustietoa eniten saatavilla. Eläinavusteisen terapian käyttö aikuispsykiatrian asiakkaiden kuntouttavana terapiamuotona kiinnostaisi myös. Eläinavusteisen terapian muodoista erityisesti hevosavusteisuus kiinnostaa. Tulevaisuuden haaveisiini kuuluu mahdollisuus opiskella eläinavusteisuutta, mahdollisesti sosiaali-pedagogisena hevostoimintana. Unelma-ammattini olisi työ, jossa yhdistyisi aikuispsykiatria ja hevoset osana asiakastyötä.

LÄHTEET

- Ávila-Álvarez, A., Alonso-Bidegain, M., De-Rosende-Celeiro, I., Vizcaíno-Cela, M., Larrañeta-Alcalde & Torres-Tobío, G. 2020. *Improving social participation of children with autism spectrum disorder: Pilot testing of an early animal-assisted intervention in Spain*. Saatavissa: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1111/hsc.12955>. Viitattu 18.10.2021.
- Elomaa, L. & Mikkola, H. 2008. *Näytön jäljillä. Tiedonhaku näyttöön perustuvassa hoitotyössä*. 4., uudistettu painos. Tampere: Juventus Print Oy.
- Fine, A. 2006. *Handbook on animal-assisted therapy. Theoretical foundations and guidelines for practice*. 2. painos. United States of America: Academic Press.
- Griffioen, R., Steen, S., Verheggen, T., Enders-Slegers, M-J. & Cox, R. 2019. *Changes in behavioural synchrony during dog-assisted therapy for children with autism spectrum disorder and children with Down syndrome*. Saatavissa: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1111/jar.12682>. Viitattu 18.10.2021.
- Helakorpi, S. 1999. *Opinnäytetyö ja tutkimustoiminta ammattikorkeakouluissa*. Hämeenlinna: Hämeen ammattikorkeakoulu.
- Hill, J., Zivianni, J. & Driscoll, C. 2020. "The connection just happens": *Therapists' perspectives of canine-assisted occupational therapy for children on the autism spectrum*. Saatavissa: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/1440-1630.12680>. Viitattu 18.10.2021.
- Hill, J., Ziviani, J., Driscoll, C., Teoh, A., Chua, J. & Cawdell-Smith, J. 2020. *Canine assisted occupational therapy for children on autism spectrum: a pilot randomized control trial*. Saatavissa: <https://link.springer.com/article/10.1007%2Fs10803-020-04483-7>. Viitattu 18.10.2021.
- Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 1997. *Tutki ja kirjoita*. 13.–14., osin uudistettu painos. Keuruu: Otavan Kirjapaino Oy.
- Ikäheimo, K. (toim.). 2013. *Karvaterapiaa. Eläinavusteinen työskentely Suomessa*. Helsinki: Solution Models House.
- Janhonen, S. & Nikkonen, M. (toim.). 2001. *Laadulliset tutkimusmenetelmät hoitotieteessä*. Juva: WS Bookwell Oy.
- Kankkunen, P. & Vehviläinen-Julkunen, K. 2018. *Tutkimus hoitotieteessä*. 3.–6. painos. Helsinki: Sanoma Pro Oy.
- Kumpulainen, K., Aronen, E., Ebeling, H., Laukkanen, E., Marttunen, M., Puura, K. & Sourander, A. (toim.). 2017. *Lastenpsykiatria ja nuorisopsykiatria*. 1.–2. painos. Tallinna: Kustannus Oy Duodecim.

- Leppä, V. & Tammimies, K. 2020. *Autismikirjon genetiikka – lisääntynyt tieto ja kliininen käyttö*. Duodecim. 2020;136(7):743–9. Saatavissa: <https://www.duodecim-lehti.fi/duo15488>. Viitattu 4.11.2021.
- Linnossuo, O. (toim.). 2003. *Sosiaalinen ja toiminnallisterapeuttinen työ nuorten kanssa*. Turku: Turun kaupungin painatuspalvelut.
- London, M., Mackenzie, L., Lovarini, M., Dickson, C. & Alvarez-Campos, A. 2020. *Animal assisted therapy for children and adolescents with autism spectrum disorder: Parents perspectives*. Saatavissa: <https://web-s-ebSCOhost-com.ezproxy.centria.fi/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=3&sid=daa9951f-25de-4aaa-bdca-6489cfaae6ce%40redis>. Viitattu 18.10.2021.
- Moilanen, I., Räsänen, E., Tamminen, T., Almqvist, F., Piha, J. & Kumpulainen, K. (toim.). 2004. *Lasten- ja nuorisopsykiatria*. 3. uudistettu painos. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.
- Mäkinen, O. 2005. *Tieteellisen kirjoittamisen ABC*. Hämeenlinna: Karisto Oy.
- Nuntanee, S. & Daranee, S. 2019. *Effect of motorized elephant-assisted therapy program on balance control of children with autism spectrum disorder*. Saatavissa: <https://www.hindawi.com/journals/oti/2019/5914807/>. Viitattu 18.10.2021.
- Salminen, A. 2011. *Mikä kirjallisuuskatsaus? Johdatus kirjallisuuskatsauksen tyypeihin ja hallintotieteellisiin sovelluksiin*. Helsinki. Saatavissa: https://www.univaasa.fi/materiaali/pdf/isbn_978-952-476-349-3.pdf. Viitattu 21.9.2021.
- Sosiaali- ja terveysministeriö. *Kuntoutus*. Saatavissa: <https://stm.fi/sotepalvelut/kuntoutus>. Viitattu 24.11.2021.
- Stolt, M., Axelin, A. & Suhonen, R. 2016. *Kirjallisuuskatsaus hoitotieteessä*. 2., korjattu painos. Turku: Juvenes Print
- Sumia, M., Leppämäki, S., Voutilainen, A., Moilanen, I. & Tani, P. 2016. *Autismikirjon häiriöt ja niiden samanaikaisuus ADHD:n kanssa*. Suomalainen lääkärisseura Duodecim. Saatavissa: <https://www.kaypahoito.fi/nix00918>. Viitattu 24.11.2021.
- Tutkimuseettinen neuvottelukunta. 2012. *Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa*. Helsinki. Saatavissa: https://www.tenk.fi/sites/tenk.fi/files/HTK_ohje_2012.pdf. Viitattu 21.9.2021.
- Vanhala, R. 2018. *Lääkärin käsikirja. Autismikirjon häiriöt*. Saatavissa: <https://www.terveysportti.fi/apps/dtk/ltk/article/ykt00814>. Viitattu 3.11.2021.
- Yap, E., Scheinberg, A. & Williams, K. 2016. *Attitudes to and beliefs about animal assisted therapy for children with disabilities*. Saatavissa: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S1744388116301852?via%3Dihub>. Viitattu 18.10.2021.
- Zhao, M., Chen, S., You, Y., Wang, Y. & Zhang, Y. 2021. *Effects of a therapeutic horse-back riding program on social interaction and communication in children with autism*. Saatavissa: <https://www.mdpi.com/1660-4601/18/5/2656/htm>. Viitattu 18.10.2021.

Tutkimus	Tutkimuksen tarkoitus	Aineistonkeruumenetelmä ja tutkittavat	Keskeiset tulokset
<p>Griffioen, R., van der Steen, S., Verheggen, T., Enders-Slegers, M-J. & Cox, R. 2018. Changes in behavioural synchrony during dog-assisted therapy for children with autism spectrum disorder and children with Down syndrome.</p>	<p>Tutkijat vertasivat lasten liikkumismalleja terapiakoiran kanssa koira-avusteisen terapian ensimmäisellä ja viimeisellä kerralla ja koira-avusteisen terapian aikaansaamia vaikutuksia, joita on havaittu aikaisemmissa tutkimuksissa.</p>	<p>Aineisto kerätiin videokuvamalla terapiaistunnot. MediaCoder-ohjelma mittasi aikaa, joka kului ennalta määrättyihin reaktioihin. Vanhemmat täyttivät lasten käyttäytymistä mittaavan Child Behavior Checklist -kyselyn. Terapiaistuntoja oli kuuden viikon ajan ja ne olivat kestoltaan 30 minuuttia. Osallistuvia lapsia oli 10. Tutkittavista viidellä on diagnosoitu autismikirjon häiriö. Tutkittavista 4 oli poikia ja 1 tyttö, iältään tutkittavat olivat 11–13-vuotiaita.</p>	<p>Liikkuminen yhdessä terapiakoiran kanssa kehittyi merkittävästi. Autismikirjon häiriöillä lapsilla kehitystä tapahtui enemmän, kuin lapsilla, joilla on Downin syndrooma. Aikaisemmissa tutkimuksissa on huomattu liikkeiden synkronoinnin vaikuttaneen positiivisesti itsetuntoon, kommunikation ja sosiaaliseen kanssakäymiseen. Tässä tutkimuksessa ei merkittäviä tuloksia saatu tunne-elämän ja käyttäytymisen ongelmissa autismikirjon häiriöisten lasten kohdalla.</p>

<p>Hill, J., Ziviani, J., Driscoll, C., Teoh, A., Chua, M. & Cawdell-Smith, J. 2020. Canine assisted occupational therapy for children on the autism spectrum: A pilot randomised control trial.</p>	<p>Pilotilla tutkittiin koira-avusteisen toimintaterapian vaikutusta tehtäviin käytettyyn aikaan ja tavoitteiden saavuttamiseen verrattuna tavalliseen toimintaterapiaan.</p>	<p>Aineisto videokuvattiin ja videon analysoi kaksi tutkimuksen ulkopuolista ihmistä, jotka eivät tienneet tutkimuksen tarkoitusta puolueellisuuden vähentämiseksi. Toimintaterapia oli viikoittaista ja se kesti tunnin kerrallaan yhdeksän viikon ajan. Aineistoa kerättiin myös vanhemmilta, jotka täyttivät The Children's Attitudes and Behaviours Towards Animals -kyselyn. Osallistuvia autismikirjon häiriöisiä lapsia oli 22, iältään 4 vuodesta 6 vuoteen ja 11 kuukauteen. Heidät jaettiin kahteen ryhmään, joista toiset osallistuivat koira-avusteiseen toimintaterapiaan ja toiset tavalliseen toimintaterapiaan.</p>	<p>Koira-avusteisen toimintaterapian vaikutus ei ollut merkittävästi parempi, kuin tavallisen toimintaterapian. Motivaation arvioiminen lasten kohdalla ei ole mahdollista varmistaa. Vertailuryhmän, joka ei saanut koira-avusteista toimintaterapiaa, terapian tulokset olivat vaikeampia ylläpitää, kuin ryhmän, joka sai koira-avusteista toimintaterapiaa.</p>
--	---	---	---

<p>Nuntanee, S. & Daranee, S. 2019. Effect of Motorized Elephant-Assisted Therapy Program on Balance Control of Children with Autism Spectrum Disorder.</p>	<p>Luoda moottoroitu norsuavusteinen terapiaohjelma ja tutkia tasapainon parantumista lapsilla, joilla on autismikirjon häiriö.</p>	<p>Tasapainoa mitattiin Swaymeter-laitteella tutkittavien vyötärön liikkeestä heidän seistessä silmät auki ja kiinni kovalla ja pehmeällä alustalla ennen terapiaa ja viimeisen terapiaikäynnin jälkeen. Lisäksi haastateltiin vanhempia. Tutkimukseen osallistui 20 autismikirjon häiriöistä lasta, jotka olivat 8–19-vuotiaita, jotka jaettiin kahteen ryhmään. Toinen ryhmä osallistui lisäksi moottoroituu norsuavusteiseen terapiaan. Terapia kesti 1,5 h kahdesti viikossa neljän viikon ajan.</p>	<p>Heilahdukset olivat huomattavasti pienempiä silmät auki tehdyissä mittauksissa moottoroidun norsuavusteisen terapian jälkeen. Vertaisryhmässä, joka ei saanut moottoroitua norsuavusteista terapiaa, ei vastaavaa kehitystä ollut. Vanhemmat raportoivat asennon hallinnan ja tasapainon parantuneen.</p>
<p>Zhao, M., Chen, S., You, Y., Wang, Y. & Zhang, Y. 2021. Effects of a therapeutic horseback riding program on social interaction and communication in children with autism.</p>	<p>Tutkia ratsastusterapian vaikutusta autismikirjon häiriöisten lasten sosiaaliseen vuorovaikutukseen ja kommunikointikykyyn.</p>	<p>Aineisto kerättiin lasten vanhemmilta ja opettajilta eri kysymyslomakkeiden muodossa. Tulokset tilastoanalysoitiin. Lapset olivat iältään 6–12-vuotiaita ja autismikirjon häiriöisiä. Tutkimukseen osallistui 84 lasta, jotka jaettiin ratsastusterapiaa saavaan ryhmään ja verrokkiryhmään. Lapsista 23 lopetti tutkimuksen kesken. Terapia kesti 16 viikkoa ja toistui kahdesti viikossa 60 min ajan kerrallaan.</p>	<p>Sosiaalisessa vuorovaikutuksessa havaittiin merkittävää muutosta välitestauksen ja lopputestauksen välillä.</p>

<p>Ávila-Álvarez, A., Alonso-Bidegain, M., De-Rosende-Celeiro, I., Vizcaíno-Cela, M., Larrañeta-Alcalde, L. & Torres-Tobío, G. 2020. Improving social participation of children with autism spectrum disorder: Pilot testing of an early animal-assisted intervention in Spain.</p>	<p>Selvittää eläinavusteisen terapian vaikuttavuutta vuorovaikutustaitoihin ja kommunikaatioon varhaisessa vaiheessa lapsilla, joilla on autismikirjon häiriö.</p>	<p>Aineisto analysoitiin havainnointiin perustuvalla työkalulla ja kyselylomakkeella. Tulokset osallistui 19 keski-ikästään 46,2 kuukauden ikäistä lasta, joilla on diagnosoitu autismikirjon häiriö, tai autismikirjon häiriön diagnoosi on lähes varma. Terapia kesti kerrallaan 20 minuuttia ja toistui kerran viikossa.</p>	<p>Vuorovaikutustaidot ja kommunikaatio paranivat suurella osalla lapsista. Eläinavusteinen terapia voisi olla hyödyllistä autismikirjon häiriöisillä lapsilla ei-lääkkeellisenä ja täydentävänä yhteisöhoitomuotona.</p>
<p>London, M., Mackenzie, L., Lovarini, M., Dickson, C. & Alvarez-Campos, A. 2020. Animal assisted therapy for children and adolescents with autism spectrum disorder: Parent perspectives.</p>	<p>Tutkia vanhempien kokemusta eläinavusteisen intervention vaikuttavuudesta lapseen, jolla on diagnosoitu autismikirjon häiriö.</p>	<p>Aineisto kerättiin puolistrukturoidulla haastattelulla lasten vanhemmilta ja analysoitiin teema-analyysillä. Vanhempia haastateltiin 17. Heidän lapsensa olivat 4–19-vuotiaita, joista 12 oli alle 12-vuotiaita. Eläinavusteinen terapia toteutui viiden viikon ajan kerran viikossa tunnin kerrallaan.</p>	<p>Vanhemmat raportoivat lasten sitoutumisen, nautinnon ja motivaation kasvaneen. Muutosta huomattiin myös kommunikaatiossa, käyttäytymisessä ja yhteisöllisyydessä. Vanhemmat suosittelivat eläinavusteista terapiaa.</p>

<p>Yap, E., Scheinberg, A. & Williams, K. 2016. Attitudes to and beliefs about animal assisted therapy for children with disabilities.</p>	<p>Selvittää asenteita ja uskomuksia eläinavusteiseen terapiaan liittyen vammaisten lasten kuntoutusmuotona. Ammattilaisten vastaukset koskivat lapsia, joilla on diagnosoitu cp-vamma, autismikirjon häiriö tai synnynnäinen aivovamma.</p>	<p>Aineisto kerättiin verkkokyselyllä usealta erikoisalalta ja osastolta. Kyselyyn vastasi 128 osallistujaa, joista suurin osa oli sairaanhoitajia. Kysely sisälsi kysymyksiä ja mahdollisuuden vastata vapaasti kirjoittaen.</p>	<p>Lähes kaikki kokivat eläinavusteisen terapian olevan hyödyllistä lapsilla, joilla on cp-vamma, autismikirjon häiriön häiriö tai synnynnäinen aivovamma. Lähes kaikki suosittelevat eläinavusteista terapiaa laitoshoidossa oleville lapsilla ja noin puolet vastanneista kannatti ennalta määrätyn ohjelman mukaan annettua terapiaa.</p>
<p>Hill, J., Ziviani, J. & Driscoll, C. 2020. "The connection just happens": Therapists' perspectives of canine-assisted occupational therapy for children on the autism spectrum.</p>	<p>Tutkia terapiakoiran mahdollisuuksia ja haasteita toimintaterapeuttien näkökulmasta autismikirjon häiriöisten lasten toimintaterapiassa.</p>	<p>Kuusi toimintaterapeuttia vastasi puolistrukturoituun puhe- ja haastatteluun. Aineisto analysoitiin induktiivisella teemanalyysillä.</p>	<p>Koira nopeuttaa motivoitumista, helpotti terapiasuhteen muodostumista, tuki itsenäisyyteen ja lisäsi lasten itsetuntoa. Terapiakoiran koettiin vähentävän tavoitteellista keskittymistä harjoitukseen.</p>

Alkuperäinen ilmaus	Suomennettu ilmaus	Pelkistetty ilmaus	Alaluokka	Yläluokka
" Better postural control and balance in the real-life activities after the treatment" (Nuntanee & Daranee 2019.)	Terapian jälkeen parempi asennonhallinta arkiaskareissa	Asennonhallinta	Motoriikka parantunut	Positiiviset muutokset motorikassa ja liikkumisessa
" Better postural control and balance in the real-life activities after the treatment" (Nuntanee & Daranee 2019.)	Terapian jälkeen parempi tasapaino arkiaskareissa	Tasapaino		
" Helping them to have the opportunity to improve their body balance control through various physical experiences" (Nuntanee & Daranee 2019.)	Parantaa tasapainoa fyysisen toiminnan avulla	Tasapaino		
" Children with ASD showed a bigger increase in synchronous movement behaviour" (Griffioen ym. 2018.)	Tuloksia liikkeiden synkronoinnissa	Liikkeiden synkronointi	Liikkuminen parantunut	

" Helping them to have the opportunity to improve their movement through various physical experiences" (Nuntanee & Daranee 2019.)	Parantaa liikkumista fyysisen toiminnan avulla	Liikkuminen		
" It has a definite role in improvement of physical issues" (Yap ym. 2016.)	Auttaa fyysisissä haasteissa	Auttaa fyysisissä haasteissa		
" Smaller decrease in their emotional and behavioural problems" (Griffioen ym. 2018.)	Vähemmän tuloksia käytösongelmissa	Tuloksia käytösongelmissa	Käytösongelmien lieventyminen	Positiiviset muutokset itsehillinnässä
" It has a definite role in improvement of behavioural issues" (Yap ym. 2016.)	Auttaa käyttäytymisen haasteissa	Auttaa käyttäytymisen haasteissa		
" The THR program significantly enhanced the self-control" (Zhao ym. 2021.)	Ratsastusterapia paransi merkittävästi itsehillinnän osalta	Itsehillintä	Tunteiden säätely ja itsehillintä parantuneet	
" Smaller decrease in their emotional and behavioural problems" (Griffioen ym. 2018.)	Vähemmän tuloksia tunneongelmissa	Tunneongelmat		
" Emotional regulation" (London ym. 2020.)	Tunteiden säätely	Tunteiden säätely		

" Children with ASD comprehend animal communication better than human communication" (Griffioen ym. 2018.)	Kommunikointi helpompaa eläinten kuin ihmisten kanssa	Kommunikointi helpompaa eläimen kanssa	Kommunikaatiotaitojen parantuminen	Positiiviset muutokset vuorovaikutustaidoissa
"Positive effect on communication" (Griffioen ym. 2018).	Positiivinen vaikutus kommunikaatioon	Kommunikaatio		
" THR program had positive influences on communication" (Zhao ym. 2021.)	Ratsastusterapia paransi kommunikaatiotaitoja	Paransi kommunikaatiota		
"Communication skills improving with a large effect size." (Ávila-Álvarez ym. 2020.)	Kommunikaatio parani suurella osalla	Kommunikaatiotaidot		
"The greatest gains were located in the skills related to the use of the body in social interaction" (Ávila-Álvarez ym. 2020.)	Suurimmat muutokset kehonkielen käytössä sosiaalisessa vuorovaikutuksessa	Kehonkielen käyttö		
" The THR program significantly enhanced the subdomains of communication skills in the areas of social interaction" (Zhao ym. 2021.)	Ratsastusterapia paransi merkittävästi kommunikaatiotaitoja vuorovaikutuksen osalta	Vuorovaikutus	Vuorovaikutustaidot parantuneet	

" Interaction" (London ym. 2020.)	Vuorovaikutus	Vuorovaikutus		
"Positive effect on social interaction." (Griffioen ym. 2018.)	Positiivinen vaikutus sosiaaliseen kanssakäymiseen	Sosiaalinen kanssakäyminen	Sosiaalinen kanssakäyminen	Positiiviset vaikutukset osallisuudessa
" THR program had positive influences on overall social skills" (Zhao ym. 2021.)	Ratsastusterapia vaikutti positiivisesti sosiaalisiin taitoihin	Sosiaaliset taidot		
"Social interaction skills improving with a large effect size." (Ávila-Álvarez ym. 2020.)	Sosiaalinen kanssakäyminen parani suurella osalla	Sosiaalinen kanssakäyminen		
" Helping them to be more aware of their environment" (Nuntanee & Daranee 2019.)	Auttaa olemaan tietoisempi ympäristöstä	Tietoisuus ympäristöstä	Yhteisöllisyys lisääntyi	
" Helping them to engage with an activity more effectively" (Nuntanee & Daranee 2019.)	Auttaa osallistumaan aktiviteetteihin tehokkaammin	Osallistuminen aktiviteetteihin		
" Community participation" (London ym. 2020.)	Yhteisöllinen osallistuminen	Yhteisöllinen osallistuminen		

" Normalising the topic with the therapy dog appeared to increase children's willingness to engage within this previously difficult discussion." (Hill, Ziviani & Driscoll 2020.)	Aiheen normalisoiminen terapiakoiran avulla helpotti lasten osallistumista vaikeaan keskusteluun	Helpompi osallistua vaikeisiin tehtäviin		
" An increase in willingness to initiate participation in therapy" (Hill, Ziviani & Driscoll 2020.)	Halu osallistua terapiaan kasvoi	Halu osallistua		
"Positive effect on self-esteem" (Griffioen ym. 2018.)	Positiivinen vaikutus itsetuntoon	Itsetunto	Itsetunnon parantuminen	Itseluottamuksen lisääntyminen
"Increased children's sense of confidence" (Hill, Ziviani & Driscoll 2020.)	Paransi itsetuntoa	Itsetunto		
"Supported autonomous task involvement" (Hill, Ziviani & Driscoll 2020.)	Tuki itsenäistymistä	Tuki itsenäistymistä	Itsenäinen toiminta lisääntynyt	

<p>” Parents reported an increase in their children initiating practice of their occupational therapy goals at home as they were motivated to show the therapy dog their improvement within the next session. Therapist perceived that increased willingness to practise at home often resulted in children achieving their therapy goals faster.” Ziviani, Driscoll, Teoh, Chua, & Cawdell-Smith 2020.)</p>	<p>Lapset harjoittelivat mielellään taitoja kotona, jotta saavat seuraavalla terapiakerralla näyttää taidot koiralle. Kotiharjoittelu lisää terapian tuloksia. (Hill,</p>	<p>Lisääntynyt kotiharjoittelu</p>		
<p>” There was positive trend for on-task behaviour” (Hill, Ziviani, Driscoll, Teoh, Chua, & Cawdell-Smith 2020.)</p>	<p>Positiivinen muutos tehtäviin käytetyssä ajassa</p>	<p>Tehtäviin käytetty aika</p>	<p>Keskittyminen terapian aikana lisääntyi</p>	<p>Edistää tavoitteellisen terapian mahdollisuuksia</p>
<p>” Concentration, making for a more productive session.” (Hill, Ziviani & Driscoll 2020.)</p>	<p>Keskittyminen terapiaan lisäsi tuloksellisuutta</p>	<p>Keskittyminen</p>		

" There was positive trend for and goal attainment" (Hill, Ziviani, Driscoll, Teoh, Chua, & Cawdell-Smith 2020.)	Positiivinen muutos tavoitteiden saavuttamisessa	Tavoitteiden saavuttaminen	Terapian tulosten saavutettavuus parani	
" The effort necessary to maintain this with children when the dog was not present was noticeably higher" (Hill, Ziviani, Driscoll, Teoh, Chua, & Cawdell-Smith 2020.)	Tavallisen toimintaterapian muutosten ylläpitäminen vaikeampaa	Tulosten ylläpitäminen helpompaa		
" Engagement as a precursor to progress" (London ym. 2020.)	Sitoutuminen edistää tuloksia	Sitoutuminen edistää tuloksia	Terapiaan sitoutuminen lisääntyi	
" Engagement" (London ym. 2020.)	Sitoutuminen	Sitoutuminen		
" The therapy dog appeared to reduce the anxiety some children appeared to have about being able to complete a difficult task." (Hill, Ziviani & Driscoll 2020.)	Terapiakoira vähensi vaikeisiin tehtäviin liittyvää ahdistusta	Ahdistus väheni vaikeissa tehtävissä	Terapiaeläin rauhoittaa	
" Therapy dog as a calming presence" (Hill, Ziviani & Driscoll 2020.)	Terapiakoira rauhoittaa	Rauhoittaa		

" A peer may provide more engaging opportunities" (Nuntanee & Daranee 2019.)	Ikätoverit lisäävät mielekkyyttä	Mielekkyyys	Terapia mielekästä lapsille	Terapia koettiin mielekkäänä ja motivoivana
" Enjoyment" (London ym. 2020.)	Nautinto	Nautinto		
" Comfort" (London ym. 2020.)	Mukavuus	Mukavuus		
" Meaningful" (Hill, Ziviani & Driscoll 2020.)	Mielekkyyys	Mielekkyyys		
" Motivation" (London ym. 2020.)	Motivaatio	Motivaatio	Motivaatio parani	
"Therapy dog into sessions to accelerate children's initial motivation to engage within therapy process." (Hill, Ziviani & Driscoll 2020.)	Terapiakoira nopeutti terapiaan motivoitumista	Motivoituminen nopeutui		

<p>” All occupational therapists identified that the inclusion of a therapy dog into occupational therapy sessions with children on the autism spectrum could assist with facilitating autonomous motivation to engage within the session.” (Hill, Ziviani & Driscoll 2020.)</p>	<p>Kaikki terapeutit huomasivat terapiakoiran parantavan lasten motivaatiota osallistua</p>	<p>Motivaatio</p>		
<p>” An increase in motivation to initiate participation in therapy” (Hill, Ziviani & Driscoll 2020.)</p>	<p>Motivaatio terapiaan kasvoi</p>	<p>Motivaatio</p>		
<p>” Interest” (Hill, Ziviani & Driscoll 2020.)</p>	<p>Kiinnostus</p>	<p>Kiinnostus</p>		